

Załączniki

Do uchwały Rady m.st. Warszawy

Nr.....z dnia.....

Załącznik Nr 5

**KONSULTACJE SPOŁECZNE
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
na lata 2009 – 2012
z uwzględnieniem perspektywy do 2016 r.**

Warszawa, 2009 r.

Spis treści

1. INFORMACJE OGÓLNE	5
2. ORGANIZACJA PROCESU KONSULTACJI	8
2.1. CEL, ZASADY I ZAKRES KONSULTACJI	8
2.2. SPOSÓB ORGANIZACJI KONSULTACJI	9
2.2.1. Akcja informacyjna.....	10
2.2.3. Procedura z udziałem społeczeństwa	13
2.2.4. Otwarte spotkanie konsultacyjne	13
3. UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE PODCZAS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA M.ST. WARSZAWY WRAZ Z PODANIEM SPOSOBU ICH ROZPATRZENIA	14

1. Informacje ogólne

Program ochrony środowiska dla miasta stołecznego Warszawy na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016 roku (nazywany dalej Programem lub Programem ochrony środowiska) jest dokumentem strategicznym, wykonanym na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), która nałożyła na wszystkie szczeble administracji samorządowej obowiązek opracowania programów ochrony środowiska, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa.

Program ochrony środowiska dla miasta stołecznego Warszawy na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016 roku stanowi aktualizację dokumentu pn. *Program ochrony środowiska m.st. Warszawy*, który został przyjęty został uchwałą Rady miasta stołecznego Warszawy Nr LXIII/1875/2005 z dnia 8 grudnia 2005 r.

Funkcje *Programu ochrony środowiska* polegać będą na:

- działaniach edukacyjno-informacyjnych, przekazywaniu ogółowi społeczeństwa, zainteresowanym podmiotom gospodarczym i instytucjom informacji na temat zasobów środowiska przyrodniczego oraz stanu poszczególnych komponentów środowiska,
- wskazywaniu tzw. gorących punktów, czyli najważniejszych zagrożeń środowiska miasta i sposobów ich rozwiązywania oraz wytyczaniu priorytetów ekologicznych,
- promowaniu i wdrażaniu zasad zrównoważonego rozwoju,
- koordynacji działań związanych z ochroną środowiska pomiędzy: administracją publiczną wszystkich szczebli, instytucjami i pozarządowymi organizacjami ekologicznymi oraz społeczeństwem miasta,
- ułatwieniu władzom miasta wydawania decyzji określających sposób i zakres korzystania ze środowiska.

Sposób opracowania *Programu* został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, polegającej na:

1. Określeniu diagnozy stanu środowiska przyrodniczego na terenie miasta stołecznego Warszawy, zawierającej charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska wraz z ich oceną
2. Określeniu działań mających na celu poprawę stanu aktualnego w zakresie ochrony środowiska poprzez przedstawienie celów strategicznych, celów długo- i krótkookresowych oraz kierunków działań wraz z opracowaniem programów operacyjnych dla poszczególnych segmentów środowiska,

przy czym:

- cele ekologiczne – rozumiane są jako cele, po osiągnięciu których ma nastąpić poprawa danego elementu środowiska, stanowiące ostateczny efekt podejmowanych działań
 - kierunki działań – prowadzą do osiągnięcia wyznaczonych celów ekologicznych
 - zadania ekologiczne – są to przedsięwzięcia prowadzące do realizacji wyznaczonych kierunków, a tym samym celów ekologicznych. Zadania te mają charakter krótkookresowy i winny być realizowane aż do osiągnięcia założonego celu
3. Przedstawieniu uwarunkowań realizacyjnych *Programu* w zakresie rozwiązań prawno-instytucjonalnych, źródeł finansowania, systemu zarządzania środowiskiem i Programem
 4. Określeniu zasad monitorowania efektów wdrażania *Programu*

Informacje pozyskane zostały z Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy, Biur Urzędu m.st. Warszawy, a także: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Komendy Państwowej Straży Pożarnej, Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji

w m.st. Warszawie S.A., Zarządu Oczyszczania Miasta, Zarządu Dróg Miejskich, Miejskich Zakładów Autobusowych Sp. z o.o., SPEC S.A., Zarządu Transportu Miejskiego oraz instytucji finansujących zadania środowiskowe. Ponadto, z prośbą o przekazanie informacji zwrócono się także do organizacji ekologicznych, zakładów dużego ryzyka, zakładów zwiększonego ryzyka oraz przedsiębiorców z terenu Warszawy.

Znaczącym źródłem danych był Główny Urząd Statystyczny.

Program wykonany został na zlecenie Urzędu m.st. Warszawy przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie.

Program zawiera 13 rozdziałów merytorycznych poświęconych szeroko rozumianej problematyce ochrony środowiska, wraz z załącznikami tekstowymi oraz graficznymi.

Rozdział 1 – Wprowadzenie - omawia aspekty związane z koniecznością przygotowania Programu i odniesieniami do aktów prawnych. Przedstawiono cel sporządzenia Programu oraz horyzont czasowy, dla którego zostały wyznaczone cele krótko- i długoterminowe.

Rozdział 2 – Metodyka opracowania Programu - zawiera opis sposobu opracowania Programu oraz przedstawia główne źródła informacji, jakie zostały użyte do jego sporządzenia.

Rozdział 3 - Charakterystyka miasta stołecznego Warszawy - przedstawia opis miasta, z uwzględnieniem: położenia geograficznego i administracyjnego, warunków klimatycznych, geomorfologii, ukształtowania terenu, budowy geologicznej, wód powierzchniowych i podziemnych, stosunków wodnych, struktury zagospodarowania przestrzennego, struktury zabudowy, sytuacji demograficznej i zjawisk społecznych, sytuacji gospodarczej, infrastruktury techniczno-inżynierskiej, komunikacji, turystyki i rekreacji, powiązań zewnętrznych, kierunków rozwoju.

Rozdział 4 – Założenia ochrony środowiska dla Warszawy do 2016 roku – przedstawia najważniejsze uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne związane z ochroną środowiska na poziomie krajowym i wojewódzkim, a także wynikające z dokumentów strategicznych miasta. Przedstawia również cel nadrzędny Programu ochrony środowiska oraz priorytety ekologiczne, z podaniem kryteriów ich wyboru.

Rozdział 5 - Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody - przedstawia cele i kierunki działań dla następujących sektorów środowiska: ochrona przyrody i krajobrazu, ochrona lasów, racjonalne gospodarowanie zasobami wody, ochrona powierzchni ziemi, gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Rozdział 6 – Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego - przedstawia cele i kierunki działań dla następujących zagadnień i elementów środowiska: środowisko a zdrowie, jakość powietrza atmosferycznego, ochrona wód, oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych.

Rozdział 7 – Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów i energii - przedstawia zagadnienia związane z oszczędzaniem – zmniejszeniem zużycia energii, zwiększeniem wykorzystania energii odnawialnej, zmniejszeniem materiałochłonności i odpadowości produkcji.

Rozdział 8 – Kierunki działań systemowych – przedstawiono politykę ekologiczną z podaniem celów, kierunków działań i zadań dla następujących sektorów działalności w Warszawie: system transportowy, przemysł, budownictwo i gospodarka komunalna, rolnictwo, handel, turystyka i rekreacja. Przedstawiono aspekty związane z aktywizacją rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzaniem środowiskowym, udziałem społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska, odpowiedzialnością za szkody w środowisku oraz aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym.

Rozdział 9 – Edukacja ekologiczna - omówione tutaj zostały zagadnienia związane z promocją, informacją i edukacją związaną z ochroną środowiska dla wszystkich grup mieszkańców Warszawy.

Rozdział 10 - Źródła finansowania Programu - omawia kwestie związane z finansowaniem zamierzonych działań i zadań, z pokazaniem instrumentów finansowych i możliwych źródeł pozyskiwania środków.

Rozdział 11 – Zarządzanie ochroną środowiska i Programem – przedstawia instrumenty służące usprawnieniu zarządzania ochroną środowiska w mieście oraz przedstawia schemat zarządzania ochroną środowiska ze wskazaniem na podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań.

Rozdział 12 – Sposób kontroli oraz dokumentowania realizacji Programu – przedstawiono wskaźniki monitoringu, według których dokonywana będzie ocena efektów wdrażania Programu, sposoby oceny i opiniowania projektu Programu oraz wymagany sposób i częstotliwość aktualizacji dokumentu.

Rozdział 13 – Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji Programu na okres 4 lat – przedstawia strategię krótkoterminową działań, w podziale na poszczególne sektory ochrony środowiska, z podaniem: zakresu zadania, terminu realizacji, jednostki odpowiedzialnej za wykonanie, szacowanych kosztów oraz potencjalnych źródeł finansowania. Obejmuje okres 4 lat.

Program przedstawia stan środowiska i uwzględnia stan prawny na dzień 31.12.2008 roku.

Sam program nie jest dokumentem ingerującym w uprawnienia poszczególnych jednostek administracji rządowej i samorządowej oraz podmiotów użytkujących środowisko. Należy jednak oczekiwać, że poszczególne jego wytyczne i postanowienia będą respektowane i uwzględniane w planach szczegółowych i działaniach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska.

Nadrzędny cel Programu ochrony środowiska dla miasta stołecznego Warszawy sformułowano następująco:

Osiągnięcie zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta stołecznego Warszawy poprzez zachowanie istotnych walorów środowiska przyrodniczego, poprawę jego stanu, poprawę ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury ochrony środowiska

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne szczebla krajowego i wojewódzkiego) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Stwierdzono, że problemy ekologiczne Warszawy wynikają głównie ze znacznej urbanizacji i zagęszczenia sieci komunikacyjnej. Mimo wieloletnich planowych działań władz miejskich oraz znacznych nakładów inwestycyjnych nakierowanych na zmniejszanie zagrożeń i uciążliwości - problemy te nadal są dalekie od rozwiązania.

Kierując się podanymi powyżej kryteriami, wyznaczono następujące cele i zadania priorytetowe dla miasta Warszawa:

Priorytet 1 Poprawa jakości wód powierzchniowych
Priorytet 2 Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza atmosferycznego
Priorytet 3 Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego
Priorytet 4 Utworzenie spójnego systemu przyrodniczego Warszawy wraz z ochroną cennych elementów przyrodniczych
Priorytet 5 Stworzenie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami
Priorytet 6 Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Warszawy

Opracowany *Program ochrony środowiska dla Miasta Stołecznego Warszawy* jest programem powiatowo-gminnym. Za jego sporządzenie odpowiada Prezydent m.st. Warszawy, a z realizacji tego dokumentu co dwa lata sporządzane będą raporty.

2. Organizacja procesu konsultacji

2.1. Cel, zasady i zakres konsultacji

Celem konsultacji społecznych było zapewnienie udziału społeczeństwa w opracowaniu Programu ochrony środowiska. Warunkiem właściwego przebiegu konsultacji było poinformowanie możliwie jak największej liczby osób mieszkających w Warszawie o aktualnie opracowanym (zaktualizowanym) *Programie ochrony środowiska Miasta Stołecznego Warszawy*, zapoznanie społeczeństwa z jego celami i założeniami oraz zawiadomienie o możliwości składania uwag i wniosków do treści dokumentu. Ze względu na szeroki zakres tematyczny dokumentu, bardzo istotne w tym przypadku było to, aby jak najszerzej dotrzeć do organizacji pozarządowych zainteresowanych problematyką ochrony środowiska.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. nr 199 poz. 1227 z późn. zm.) na organie przygotowującym dokument dotyczący ochrony środowiska ciąży obowiązek zapewnienia udziału społeczeństwa na etapie poprzedzającym przyjęcie opracowania przez Radę m.st. Warszawy.

Udział społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów reguluje Dział III, Rozdz. 3 ww. ustawy.

Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa bez zbędnej zwłoki podaje do publicznej wiadomości informację o:

- przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i o jego przedmiocie,
- możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- możliwości składania uwag i wniosków,
- sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie co najmniej 21-dniowy termin ich składania,
- organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków,
- postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest prowadzone.

Uwagi i wnioski mogą być wnoszone:

- w formie pisemnej;
- ustnie do protokołu;
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym.

Uwagi lub wnioski złożone po upływie terminu pozostawia się bez rozpatrzenia.

Środkiem prawnym o charakterze fakultatywnym jest również spotkanie otwarte umożliwiające społeczeństwu bezpośredni udział w procesie konsultacji.

2.2. Sposób organizacji konsultacji

Uwzględniając powyższe akty prawne, konsultacje społeczne zostały zorganizowane i przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa polskiego i unijnego w tym zakresie.

Organizatorem konsultacji było Biuro Ochrony Środowiska we współpracy z Centrum Komunikacji Społecznej.

Konsultacje społeczne *Programu ochrony środowiska dla miasta stołecznego Warszawy na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016 roku* trwały od 1 grudnia do 21 grudnia 2009 roku.

W ramach konsultacji społecznych *Programu Ochrony Środowiska Miasta Stołecznego Warszawy* przeprowadzono trzy grupy działań:

1. Akcja informacyjna
2. Umożliwienie udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentu na zasadach określonych w ustawie z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. nr 199 poz. 1227 z późn. zm.)
3. Otwarte spotkanie z udziałem społeczeństwa.

Poniżej zarysowany został szczegółowy przebieg działań konsultacyjnych.

2.2.1. Akcja informacyjna

Celem tego działania było dotarcie z informacją o opracowywaniu *Programu Ochrony Środowiska Miasta Stołecznego Warszawy* oraz możliwości składania do niego uwag i wniosków do jak najszerszej grupy osób mieszkających i pracujących w Warszawie oraz do organizacji ekologicznych.

Szczegółowa informacja o założeniach dokumentu była i będzie dostępna za pomocą różnych mediów, aż do momentu uchwalenia ostatecznej wersji dokumentu.

W ramach tego działania komunikacyjnego wykonane zostały następujące elementy:

1. Umieszczenie szczegółowej informacji o opracowaniu Programu na stronie internetowej Urzędu Miasta (www.um.warszawa.pl/konsultacjespoleczne), w Biuletynie Informacji Publicznej m.st. Warszawa pod adresem:

http://bip.warszawa.pl/Menu_podmiotowe/Biura_Urzedu/OS/Ogloszenia/Konsultacje+spo%C5%82eczne+projektu+Programu+ochrony+%C5%9Brodowiska+na+lata+2009-2012+z+uwzgl%C4%99dnieniem+perspe.htm

oraz na stronach Urzędów Dzielnic.

Treść ogłoszenia była następująca:

Konsultacje społeczne projektu Programu ochrony środowiska na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko

Rozpoczynamy konsultacje społeczne projektu Programu ochrony środowiska dla m.st. Warszawy wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Program ochrony środowiska to ważny dokument mający wpływ na codzienne życie każdego warszawiaka.

Od 1 grudnia br. projekt Programu jest dostępny także na stronie internetowej www.um.warszawa.pl/konsultacjespoleczne oraz w siedzibie Biura Ochrony Środowiska przy Pl. Starynkiewicza 7/9, pokój 502. Do 21 grudnia 2009r. czekamy na wszelkie uwagi i wnioski. Można je zgłaszać drogą elektroniczną na adres: programochronysrodowiska@um.warszawa.pl lub w miejscu wyłożenia dokumentu. Zgłoszone uwagi i wnioski zostaną rozpatrzone przez Urząd m.st. Warszawy i wzięte pod uwagę przy ostatecznym opracowaniu Programu.

Spotkanie na temat projektu odbędzie się 16 grudnia 2009r. w godzinach od 17.00 do 20.00 w sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym Zielna (ul. Zielna 37, przy Stacji Metra Świętokrzyska). Na spotkaniu tym eksperci opracowujący dokument, zaprezentują jego główne założenie oraz odpowiedzą na pytania i wyjaśnią wątpliwości z nim związane.

Program ochrony środowiska dla miasta stołecznego Warszawy na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016 r. jest niezwykle ważnym dokumentem, zawierającym strategię miasta w zakresie ochrony środowiska i określającym wynikające z niej konkretne przedsięwzięcia. Program przedstawia aktualny stan środowiska oraz określa hierarchię niezbędnych działań, które będą zmierzały do poprawy tego stanu.

Projekt Programu określa sześć priorytetów ekologicznych, których realizacja wpłynie na codzienne życie mieszkańców.

Priorytety ekologiczne m.st. Warszawy:

- *Poprawa jakości wód powierzchniowych,*
- *Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza atmosferycznego,*
- *Ograniczenie hałasu komunikacyjnego,*
- *Utworzenie spójnego systemu przyrodniczego miasta wraz z ochroną cennych elementów przyrodniczych,*
- *Wdrożenie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami,*
- *Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Warszawy.*

Dokumenty do pobrania:

[Projekt "Programu ochrony środowiska dla m.st. Warszawy na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016r."](#)

[Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu ochrony środowiska...](#)

[Formularz do wnoszenia uwag/wniosków](#)

2. Ekspozycja, we współpracy z ZTM, 10 tysięcy egzemplarzy broszury informacyjnej w autobusach komunikacji miejskiej w dniach 25-29 listopada 2009r. oraz 1 tys. egzemplarzy plakatów w formacie A4 w dniach 1-6 grudnia 2009r.
3. Umieszczenie informacji o konsultacjach społecznych na stronie internetowej Urzędu Miasta (zakładka „konsultacje społeczne”), na stronie www.um.warszawa.pl/ngo (wraz z linkiem do ściągnięcia Programu) oraz na stronie www.ngo.pl.
4. Przekazanie informacji o konsultacjach, banneru internetowego oraz elektronicznej wersji plakatu do rzeczników prasowych wszystkich dzielnic oraz ZOM z prośbą o zamieszczenie tych informacji na stronach internetowych tych jednostek.
5. Dystrybucja, poprzez Urzędy Dzielnic, do wszystkich warszawskich Urzędów Dzielnic 108 lakatów (54 szt. formatu A4 i 54 szt. formatu A3) oraz ok. 5400 broszur informacyjnych.
6. Dystrybucja, poprzez Wydziały Oświaty i Wychowania dla Dzielnic, ok. 700 plakatów formatu A4 i 8050 broszur do 322 warszawskich przedszkoli.
7. Dystrybucja ok. 1025 broszur oraz 82 plakatów formatu A4 do 41 warszawskich bibliotek, złączeniem próśb w zaadresowanych kopertach wysyłanych pocztą.
8. Przekazanie ok. 450 broszur trenerom prowadzącym warsztaty w ramach projektu „Nastolatek w samorządzie” w celu rozdania ich uczniom klas drugich szkół ponadgimnazjalnych w trakcie powyższych warsztatów.
9. Emisja, specjalnie przygotowanego, 15 sekundowego spotu prezentującego informację o konsultacjach społecznych *Programu ochrony środowiska*, na stacjach metra. Spot był wyświetlany przez 7 dni, w dniach od 7 do 13 grudnia 2009r. na 23 ekranach INFOSCREEN, znajdujących się na stacjach metra w Warszawie.
10. Zamieszczenie wielkoformatowego ogłoszenia na stronach redakcyjnych *Dziennika Gazeta Prawna* w dniu 4 grudnia 2009 r. oraz na stołecznych stronach *Gazety Wyborczej* 11 grudnia 2009 .
11. Wysłanie komunikatów prasowych – w dniach 30 listopada, 1 grudnia oraz 11 i 14 grudnia 2009 r. Wydział Prasowy Centrum Komunikacji Społecznej rozesłał komunikaty prasowe nt. konsultacji społecznych *Programu ochrony środowiska* między innymi do następujących redakcji: PAP, Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Życie Warszawy, Dziennik, Polska The Times, Fakt, Super Express, Trybuna, Echo Miasta, Nasz Dziennik, Polityka, Newsweek, Wprost, Przegląd, Przegląd Warsaw Voice, Polskie Radio, Radio Eska, Radio Zet, TOK Fm, Radio Wawa, Radio PIN, RMF FM, Antyradio, Radio Kolor, Rmf Maxxxx, TVP, TVN24, Polsat, TVN Warszawa.
12. Ekspozycja ok. 30 plakatów w budynkach instytutów i wydziałów warszawskich uczelni (m.in. Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej, Wydziały Uniwersytetu Warszawskiego: Wydział Geografii, Wydział Biologii, Wydział Geologii, Wydział Chemii,

Wydział Socjologii oraz Międzywydziałowych Studiów Ochrony Środowiska UW, a także Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania) oraz w niektórych budynkach campusu SGGW i UW.

13. Ekspozycja ok. 40 plakatów w ponad 30 warszawskich kawiarniach (m.in. Nowy Wspaniały Świat, Obiekt Znaleziony, Chłodna 25, kawiarnie na Powiślu, herbaciarnia Herba Thea, kawiarnia Kofifi przy Parku im. Stefana Żeromskiego, Plan B, Lente, Między słowami, kawiarnia Okna w CSW, Huśtawka przy Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” itp.)
14. Wysyłanie listów do przedstawicieli instytucji naukowych oraz organizacji pozarządowych, zapraszających do udziału w konsultacjach oraz na spotkanie w dniu 8 grudnia 2009r.

Instytucje naukowe:

- Rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
- Dyrektor Instytutu Ochrony Środowiska
- Kierownik Międzywydziałowego Studium Ochrony Środowiska w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
- Dziekan Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
- Dziekan Wydziału Inżynierii i Kształtowania Środowiska Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
- Dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej
- Dyrektor Centrum Badań Ekologicznych Polskiej Akademii Nauk
- Dziekan Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego
- Dziekan Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego
- Dyrektor Uczelnianego Centrum Badawczego Energetyki i Ochrony Środowiska Politechniki Warszawskiej
- Dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym
- Rektor Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania
- Dziekan Wydziału Ekologii Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania

Organizacje pozarządowe:

- Liga Ochrony Przyrody
- Stowarzyszenie Ekologiczne "Światowid"
- Fundacja Nasza Ziemia
- Fundacja Ośrodka Edukacji Ekologicznej
- Polski Klub Ekologiczny - Okręg Mazowiecki
- Społeczny Instytut Ekologiczny
- Zielone Mazowsze
- Stowarzyszenie Zieloni RP
- Instytut Na Rzecz Ekorozwoju
- Fundacja Greenpeace Polska
- Biuro Wspierania Lobbyingu Ekologicznego
- Fundacja Ekofundusz
- Fundacja Homo et Planta
- Fundacja Na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii
- WWF Polska

2.2.3. Procedura z udziałem społeczeństwa

Przeprowadzenie procedury z udziałem społeczeństwa jest działaniem wymagany ustawą Prawo Ochrony Środowiska oraz ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z zapisami drugiej z wymienionych wyżej ustaw organ opracowujący dokument zobowiązany jest do zawiadomienia o przystąpieniu do opracowywania dokumentu, wyłożenia dokumentu do publicznego wglądu oraz o możliwości, sposobie i terminie składania uwag i wniosków. Terminy poszczególnych elementów tego działania są również określone ustawowo.

Informacja o planowanym wyłożeniu dokumentu pojawiła się przed terminem udostępnienia dokumentu do publicznego wglądu. Informacja ta została rozpowszechniona za pośrednictwem strony internetowej Urzędu m.st. Warszawy. Wspomnianą informację przesłano do wszystkich gazet lokalnych.

Projekt Programu Ochrony Środowiska został wyłożony do publicznego wglądu w dniach 1-21 grudnia 2009 r. Zamieszczono pełny tekst dokumentu na stronie internetowej Urzędu m.st. Warszawy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Dokument w formie papierowej został wyłożony w kilku egzemplarzach w siedzibie Biura Ochrony Środowiska. Dokładny termin wyłożenia dokumentu został podany do publicznej wiadomości – za pośrednictwem strony internetowej oraz wspomnianych wyżej broszur. Zainteresowani mieli możliwość zgłaszania swoich uwag i wniosków za pośrednictwem Internetu, pisemnie w określonym miejscu i godzinach na specjalnych formularzach – zawierających imię, nazwisko oraz adres składającego wniosek, listownie oraz ustnie do protokołu.

Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone a autorzy dokumentu odnieśli się do zgłoszonych uwag i wniosków. Efektem i dowodem powyższych działań jest niniejszy raport, zawierający zestawienie wszystkich wniesionych uwag i wniosków z podaniem sposobu ich rozpatrzenia.

2.2.4. Otwarte spotkanie konsultacyjne

Oprócz przeprowadzenia szeroko zakrojonej akcji informacyjnej oraz wymaganej ustawowo procedury z udziałem społeczeństwa zostało przeprowadzone dodatkowe spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz mieszkańcami miasta w celu prezentacji dokumentu *Programu ochrony środowiska*. Spotkanie otwarte ma bardzo istotne znaczenie dla dialogu z mieszkańcami miasta – pozwala przedstawić cele i założenia przyświecające pracy osób opracowujących dokument oraz wyjaśnić większość potencjalnych wątpliwości i nieporozumień związanych z jego odbiorem.

Spotkanie otwarte w sprawie konsultacji Programu odbyło się dnia 16 grudnia (środa) 2009 r., od godz. 17.00 do 20.00, w sali konferencyjnej w Centrum Konferencyjnym Zielna, V piętro, ul Zielna 37. W spotkaniu uczestniczyło 67 osób oraz przedstawiciele Biura Ochrony Środowiska m.st. Warszawy i autorzy Programu.

Dokument Programu wyłożony był od godz. 16.00.

Informacja o planowanym spotkaniu z mieszkańcami znalazła się na stronach internetowych Urzędu Miasta, a także w prasie, na plakacie i w broszurze na temat *Programu ochrony środowiska*.

Wszystkie wypowiedzi (pytania i uwagi) zostały zebrane podczas spotkania konsultacyjnego i zamieszczone w poniższej tabeli. Przebieg spotkania został udokumentowany za pomocą zapisu ścieżki audio oraz zdjęć.

3. Uwagi i wnioski zgłoszone podczas konsultacji społecznych Programu ochrony środowiska dla m.st. Warszawy wraz z podaniem sposobu ich rozpatrzenia

Poniższa tabela przedstawia wszystkie zgłoszone podczas procesu konsultacji społecznych uwagi i wnioski, z podaniem sposobu ich rozpatrzenia.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA				
UWAGI I WNIOSKI OGÓLNE				
1.	Agata Niedek (urbanista-sozolog) <i>ustnie do protokołu</i>	ul. Grzybowska – obserwuje się silną antropopresję na Oś Saską	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
2.	Aleksander Małkiewicz (mieszkaniec os. Arbuzowa, prezes Koła Mokotowskiego Krajowego Porozumienia Samorządowego) <i>pisemnie</i>	Biuro Ochrony Środowiska powinno dostrzegać, monitorować i oceniać działania innych jednostek oraz inwestorów i realizatorów inwestycji w kwestiach związanych z ochroną środowiska a także pytać o zdanie mieszkańców	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści dokumentu. Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji regulowany jest przepisami ustawy z dn. 3 października o udostępnianiu informacji..., Dział III, Rozdz. 2. Dla konkretnych inwestycji procedura ta odbywa się na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.
3.	Andrzej Werba <i>elektronicznie</i>	Brak szeroko propagowanej wizji zrównoważonego rozwoju Warszawy; widoczny brak woli do rozwiązywania problemów ochrony środowiska. Brak poczucia odpowiedzialności planistów i urzędników odpowiedzialnych za kształtowanie przestrzeni. Jakość środowiska nie jest wartością dla decydentów w Warszawie. Priorytetem są drogi, mosty, osiedla, apartamenty a środowisko naturalne można chronić tylko wtedy gdy nie przeszkadza w realizacji innych celów. To przesłanka błędna, ale niestety ciągle obecna. Przykład braku woli ze strony władz na proekologiczne działania: teren w Wawrze przy ulicy Jeziorowej i Przygodnej wraz z starorzeczami, łąkami, siedliskami	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		wielu zwierząt i roślin został mimo apeli do stosownych władz zabudowany, odcięto dostęp do starorzeczy, zrujnowano wysoką skarpe, naruszono stosunki wodne, zniszczono unikalny łąg, wywieziono i składowano odpady		
4.	anonimowy mieszkaniec <i>ustnie do protokołu</i>	Wniosek dotyczący przebiegu spotkania: niech prezydium nie odpowiada wnioskodawcom, tylko słucha mieszkańców bez udzielania komentarzy; nie może być tak, że mieszkaniec ma mówić krótko, a prezydium może długo	nie uwzględniono	Uwaga nie ma związku w treścią Programu
5.	Bartłomiej Kozek (Partia Zieloni 2004) <i>ustnie do protokołu</i>	Konsultacje są za krótkie; czy mogłyby być w przyszłości dłuższe?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Nie ma możliwości przedłużenia konsultacji (odpowiedź Biura Ochrony Środowiska) uwaga nie dotyczy treści Programu
		Dobrze byłoby uwzględnić koszty zaniechań w ochronie środowiska (zalecenie na przyszłość, do raportu)	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska
		Istnieje konflikt: presja urbanizacyjna a zrównoważony rozwój; w związku z brakiem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinien powstać w przyszłości raport o konfliktach w przestrzeni publicznej (gdzie mieszkanki i mieszkańcy walczą z deweloperami)	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego); presja urbanizacyjna na tereny stanowiące dziedzictwo przyrodniczo-krajobrazowe została przedstawiona w rozdz. 5. Programu
6.	Dominika Sudomir <i>ustnie do protokołu</i>	Jak BOŚ będzie współpracował z innymi organizacjami nad realizacją Programu?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Program przyjmuje Rada Miasta i jest on obowiązujący dla wszystkich jednostek; współpraca bieżąca z innymi Biurami funkcjonuje dobrze (odpowiedź Biura Ochrony Środowiska)
		Jak BOŚ zamierza dotrzeć do mieszkańców, jak przekona ich aby nie opalali domów węglem, opałem, śmieciami i aby podłączali się do centralnej sieci ciepłowniczej (ograniczenie emisji niskiej)?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Z mieszkańcami komunikacja odbywa się na zasadzie przekazywania informacji, edukowania, np. poprzez ulotki, reklamy (odpowiedź Biura Ochrony Środowiska)
		Czy będzie kontakt z Biurem odpowiedzialnym za bus-pasy – w obecnej sytuacji nie spełniają celu ekologicznego, powodując korki i utrudnienia ruchu.	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Bus-pasy – będą działać w określonych dniach i godzinach (odpowiedź Biura Ochrony Środowiska)

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
7.	dr hab. inż. Barbara Żarska, prof. nadzw. SGGW (Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW) <i>ustnie do protokołu</i>	W Programie powinny być formułowane wytyczne do zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z art. 71 i 72 ustawy Prawo ochrony środowiska)	nie uwzględniono	Zmiana przepisów prawa poza kompetencjami Miasta Art. 72 ustawy prawo ochrony środowiska odnosi się do polityki przestrzennej
8.	dr hab. inż. Zbigniew Karaczun (Polski Klub Ekologiczny - Okręg Mazowiecki) <i>ustnie do protokołu</i>	W Programie brak trendów zmian stanu środowiska (od początku lat 90-tych)	nie uwzględniono	W Programie zaprezentowano trendy zmian od 2003 roku (rok bazowy przyjęty w pierwszej edycji Programu na lata 2005 – 2011); trudności w przedstawianiu trendów zmian powodowane są głównie przez brak materiałów oraz zmiany prawne i metodyczne
		W Programie powinna się znaleźć informacja, że miasto będzie dążyło do tego, aby obszary chronione miały wykonane ważne programy ochrony przyrody oraz informacja, że nie jest to w gestii miasta – jest to ważne dla radnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców, aby naciskali na instytucje władne do wydawania takich programów	nie uwzględniono	Problematyka poruszana w uwadze została zawarta w zadaniu 1.4.1. Poprawa skuteczności funkcjonowania SPW poprzez określenie zasad „dobrej praktyki” zagospodarowania terenów wchodzących w jego skład (dotyczy to opracowania katalogu rozwiązań rekomendowanych do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zapewniających funkcjonowanie hydrologiczne lub/i klimatyczne lub/ i biologiczne obszaru oraz zachowanie powiązań przyrodniczych)
		Błędem jest wyłączenie zagadnień związanych z hałasem z treści Programu.	nie uwzględniono	Wyłączenie zagadnień związanych z hałasem z treści Programu wynika z faktu, że opracowany został projekt osobnego dokumentu, omawiający szczegółowo to zagadnienie - „Program ochrony środowiska przed hałasem dla m.st. Warszawy”

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Priorytetem w Programie powinien być ład przestrzenny; terenów zieleni w mieście przybywa bo Warszawa się rozprzestrzenia, ale zieleń nie jest równomiernie rozmieszczona; brak informacji związanych z zatrzymaniem, regulacją procesu rozrastania się miasta.	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (odpowiedni dokument to Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego); polityka przestrzenna, która jest wyrażona w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest jednym z uwarunkowań zewnętrznych Programu
9.	dr inż. Witold Jaszcuk (Politechnika Warszawska; Zielone Mazowsze) <i>elektronicznie</i>	Dane pomiarowe w opracowaniu w wielu miejscach przypadkowe i przyczynkowe, np. stężenie pyłków PM10 podane jest dla Al. Niepodległości i jest ponad normatywne, a nie ma danych z okolic centrum biznesowego na Mokotowie (okolice Galerii Mokotów). Powód jest chyba taki, że zlikwidowano tam stację przy ul. Oskara Lange, bo wyniki byłyby zapewne zatrważające przy takim skupisku ruchu i zachodnich wiatrach.	nie uwzględniono	Udzielono następującej odpowiedzi: Stacja przy Al. Niepodległości znajduje się w „gorącym punkcie” (duże natężenie ruchu i słabe przewietrzanie) i ma małą reprezentatywność obszarową. Stacja przy ul. Oskara Langego została zlikwidowana ze względu na niespełnienie podstawowych wymogów dotyczących jakości pomiarów. Zamieszczone w programie mapy stężeń imisji pyłu pokazują, że wartości stężeń średniorocznych nie są ponadnormatywne, a normy dobowe także nie są przekraczane we wskazanym rejonie.
		Na temat hałasu w Programie jest krótki fragment dosłownie przepisany z programu walki z hałasem, z powtórzeniem tych samych niedorzecznych błędów, np. opinii o ograniczającym się zasięgu oddziaływania hałasu przemysłowego. Brak zapisów o hałasie instalacyjnym	nie uwzględniono	Wyłączenie zagadnień związanych z hałasem z treści Programu wynika z faktu, że opracowany został projekt osobnego dokumentu, omawiający szczegółowo to zagadnienie - „Program ochrony środowiska przed hałasem dla m.st. Warszawy”; przyjęta koncepcja i metodyka Programu ochrony środowiska zakłada bezpośrednie przeniesienie celów zawartych w projekcie Programu ochrony środowiska przed hałasem
		Konsultacje dotyczące programu zwalczania hałasu do dziś nie doczekały się opracowania wniosków.	nie uwzględniono	Brak związku z treścią Programu
		Oceniam ten obszerny dokument w wielu aspektach krytycznie, a w aspekcie ograniczenia hałasu – bardzo krytycznie	nie uwzględniono	Uwaga zbyt ogólna

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
10.	dr Witold Lenart (UW, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych) <i>ustnie do protokołu</i>	Priorytetem powinien być ład przestrzenny, bo to doskonałe narzędzie ochrony środowiska.	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
		Brak w Programie odniesienia do roli nauki w ochronie środowiska i do wdrażania technologii	uwzględniono	W rozdziale 8. Kierunki działań systemowych umieszczone zostały zadania uwzględniające rolę nauki w ochronie środowiska i wdrażania technologii: <i>Promocja osiągnięć naukowych, potencjału badawczego i innowacyjnego w zakresie ochrony środowiska (realizatorzy zadania: m.st. Warszawa. podmioty gospodarcze, instytuty badawczo-rozwojowe, fundacje, media);</i> <i>Zwiększenie roli warszawskich placówek badawczych i naukowych we wdrażaniu eko-innowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska (realizatorzy zadania: placówki badawczo-naukowe)</i>
		Nie tylko o to chodzi, żebyśmy mieli program ograniczenia emisji gazów szklarnianych, ale żebyśmy mieli program Warszawy w dobie globalnego ocieplenia. Tam chodzi o całą masę rzeczy. To powinno być w tym programie, przecież nie ma żadnych innych programów na ten temat.	nie uwzględniono, udzielono odpowiedzi w trakcie spotkania	W treści Programu poruszono kwestię Programu redukcji gazów cieplarnianych dla Warszawy oraz zobowiązań Warszawy do obniżenia emisji gazów cieplarnianych; uznaje się że poświęcono tej kwestii wystarczającą uwagę
		Nie powinno się umieszczać w Programie zadania związanego z łowiectwem. Łowiectwo na terenie miasta nie powinno mieć miejsca.	uwzględniono	Kwestie te dotyczą jedynie zagrożenia ze strony rosnącej populacji dzików, zastąpiono zwrot „łowiectwo” sformułowaniem: „gospodarowanie zwierzyną dziko żyjącą” [zadanie 1.2.1.14 harmonogramu]

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
11.	Ewa Szulc Dąbrowiecka (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto – Ogród Sadyba”) <i>ustnie do protokołu</i>	Program stanowi inwentaryzację tego co jest w mieście (dobrego i złego). Należałoby tam dodać zamierzenia dużo bardziej konkretne od tych, które się tam znalazły.	nie uwzględniono	Program nie jest i nie powinien być wyłącznie inwentaryzacją. Zawiera także część strategiczną oraz harmonogram rzeczowo-finansowy. W harmonogramie przedstawiono konkretne zamierzenia: zadania przewidziane do realizacji, wraz z podaniem realizatorów, przewidzianych kwot i sposobów finansowania.
12.	Halina Jakubowska <i>pisemnie</i>	Wniosek o opracowanie programu rozwoju prawobrzeżnej Warszawy, aby nie stała się skansenem infrastruktury technicznej	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
13.	Hanna Młynarska <i>elektronicznie</i>	Protest przeciwko budowie apartamentowca (firma developerska Belgravia) z bardzo głębokimi wykopami (garaż pod budynkiem) na małym skwerku znajdującym się na tyłach budynku al. Waszyngtona 36	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy projektu Programu ochrony środowiska. Dotyczy realizacji konkretnej inwestycji, nie omawianej w niniejszym Programie.
14.	Janusz Białasik (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto – ogród Sadyba”) <i>ustnie do protokołu</i>	Zaletą programu jest przyzwoita inwentaryzacja; zaletą ta jest jednocześnie wadą programu. Zaproponowane rozwiązania są zbyt ogólne, punktowe, statyczne, pasywne; odpowiadają problemom wynikającym z inwentaryzacji ale brak wizji, dynamizmu; utrzymuje się to, co już jest.	nie uwzględniono	Program zawiera wszystkie elementy planowania strategicznego – diagnozę stanu środowiska, cele długo- i krótkoterminowe, kierunki działań, a także zadania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym
		Największym zagrożeniem dla środowiska jest urbanizacja; brak wskazań jak zmniejszać presję urbanizacyjną. Wszystko co związane z urbanizacją powinno być oparte o rozwiązania systemowe, a nie jednostkowe.	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
15.	Janusz Białasik (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto – ogród Sadyba”) <i>ustnie do protokołu i pisemnie</i>	Ciągi pieszo – rowerowe, trasa kajakowa – to są elementy, które napędzają ochronę środowiska; powinien być ciąg: J. Wilanowskie – J. Sielanka – J. Czerniakowskie – ogródki działkowe – Łazienki – Stare Miasto; Należy zabezpieczyć w planie możliwości stworzenia w przyszłości „zielonej drogi”: Park Wilanowski – Jeziorko Czerniakowskie - Park Łazienkowski – Stare Miasto	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
16.	Janusz Białasik (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto – ogród Sadyba”) <i>pisemnie</i>	Wniosek o objęcie szczególną ochroną rezerwatu przyrody jeziorko Czerniakowskie wraz z otuliną, a przede wszystkim zachowanie poziomu wód gruntowych w jego otoczeniu.	nie uwzględniono	Program uwzględnia konieczność poprawienia skuteczności działań na terenie istniejących form ochrony przyrody poprzez następujące cele: <u>Cel długookresowy do roku 2016:</u> <i>Zachowanie istniejących obiektów dziedzictwa przyrodniczego i udostępnienie ich mieszkańcom w sposób gwarantujący przetrwanie chronionych walorów.</i> <u>Cele krótkookresowe do 2012 roku:</u> <i>Dostosowywanie zagospodarowania terenów chronionych do funkcji rekreacyjnych; minimalizacja konfliktów między funkcjami przyrodniczymi (ochronnymi), rekreacyjnymi i ochroną zabytków (realizatorzy zadań: m.st. Warszawa, Lasy Miejskie - Warszawa, RDOŚ Warszawa; w przypadku rezerwatów przyrody należy uzyskać zgodę właściwego organu ochrony przyrody na odstąpienie od zakazów wynikających z przepisów odrębnych; w przypadku obszarów Natura 2000 zagospodarowanie i wykorzystanie rekreacyjne winno podlegać ocenie wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000 zgodnie z przepisami odrębnymi).</i> <i>Wypracowanie systemu zarządzania terenami chronionymi w nowych uwarunkowaniach prawnych (realizatorzy zadań: m.st. Warszawa, Lasy Miejskie - Warszawa, RDOŚ Warszawa, Urząd Marszałkowski, przy współpracy Stołecznego Konserwatora Zabytków w odniesieniu do terenów objętych ochroną konserwatorską).</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				Weryfikacja istniejących form ochrony przyrody pod względem ich skuteczności i stopnia degradacji (...) (realizatorzy zadań: Urząd Marszałkowski, RDOŚ, m.st. Warszawa, Lasy Miejskie - Warszawa). W odniesieniu do rezerwatów przyrody takie kwestie, jak: uznanie za rezerwat, zmiana powierzchni, zmiana celu ochrony, likwidacja, plany ochrony i zadania ochronne pozostają w kompetencji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Do zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska należy między innymi również wydawanie opinii oraz zezwoleń w zakresie odstępstw od obowiązujących zakazów w rezerwach, przyrody, wydawanie zgody na miejsca parkingowe przy drogach publicznych przebiegających przez rezerwaty przyrody, znakowanie i zlecanie oznakowania rezerwatów przyrody oraz wprowadzanie opłat za wstęp do rezerwatów przyrody.
17.	Janusz Dzido (Mokotowskie Towarzystwo Zachowania Klina Napowietrzającego Warszawę) <i>pisemnie</i>	Popieramy Program w części dotyczącej działań w zakresie planowania przestrzennego, w szczególności w punkcie „zakaz zabudowy klinów nawietrzających”. Należy projektować zgodne z prawem, nowoczesne, funkcjonalne i niskie obiekty o bogatej infrastrukturze, z poszanowaniem, a nawet wzbogacaniem biologicznie czynnej zieleni, z wykorzystaniem parków, zieleńców i bliskości Rodzinnych Ogrodów Działkowych otwartych na wypoczynek mieszkańców.	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu, dotyczy polityki przestrzennej miasta (odpowiedni dokument to Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego); problematyka poruszana w uwadze została zawarta w zadaniu 1.4.1. Poprawa skuteczności funkcjonowania SPW poprzez określenie zasad „dobrej praktyki” zagospodarowania terenów wchodzących w jego skład (dotyczy to opracowania katalogu rozwiązań rekomendowanych do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zapewniających funkcjonowanie hydrologiczne lub/i klimatyczne lub/ i

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				<i>biologiczne obszaru oraz zachowanie powiązań przyrodniczych)</i>
18.	Joanna Mazgajska (Towarzystwo Ochrony Herpetofauny) <i>ustnie do protokołu</i>	Dlaczego program ma w tytule rok 2009, skoro rok ten właśnie się kończy?	nie uwzględniono	Udzielono odpowiedzi. Uwaga nie dotyczy zakresu problemowego Programu
		Ile pracy kosztowało wykonawców przygotowanie projektu?	udzielono odpowiedzi na pytanie	Pierwszy projekt Programu został przygotowany w okresie od lipca 2009 r. do 16 października 2009 r. W ciągu kolejnych 5 tygodni modyfikowano dokument stosownie do uwag wnoszonych przez Zamawiającego – m.st. Warszawa
		W Programie pojawiają się sprzeczności, widać sprzeczne interesy autorów, brak spójności.	nie uwzględniono	Zbyt ogólna uwaga
		Program w zbyt małym stopniu jest programem, raczej opisem środowiska Warszawy; cele są oczywiste, brak rozwiązań systemowych	nie uwzględniono	Program zawiera wszystkie elementy planowania strategicznego – diagnozę stanu środowiska, cele długo- i krótkoterminowe, kierunki działań, a także zadania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym
		RDOŚ działa źle; miasto powinno zaskarżać jego decyzje do GDOŚ (np. w sprawie wydania decyzji na zabudowę w otulinie Jeziorka Czerniakowskiego)	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy zakresu merytorycznego Programu ochrony środowiska.
		Program jest robiony z za biurka, autorzy nie widzą konkretnych problemów. To są tylko słowa, nie idzie za nimi praktyka.	nie uwzględniono	Program jest z definicji dokumentem strategicznym, jego realizacja zależeć będzie od działań wielu jednostek
19.	Karol Bajer (hydrolog, mieszkaniec Ochoty) <i>ustnie do protokołu</i>	Kto prowadzi monitoring środowiska i gdzie dostępne są wyniki?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Monitoring powietrza prowadzi WIOŚ, wyniki są dostępne on – line; monitoring wód powierzchniowych prowadzi Miejskie Laboratorium Chemiczne (od 2005 r. prowadzony jest monitoring wód Potoku Służewieckiego; w latach 2002-2003 prowadzono monitoring większych zbiorników wód powierzchniowych), wyniki są publikowane, dostępne na stronie internetowej, udostępniane w

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				siedzibie BOŚ; w Programie jest rozdział o monitorowaniu efektów realizacji programu, wskazane są wskaźniki, które posłużą do sporządzenia raportu z realizacji programu za dwa lata.
		Program jest bardziej oceną stanu obecnego niż planem działań na przyszłość.	nie uwzględniono	Program zawiera wszystkie elementy planowania strategicznego – diagnozę stanu środowiska, cele długo- i krótkoterminowe, kierunki działań, a także zadania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym.
20.	Kazimierz Baczewski <i>elektronicznie</i>	Brak w Programie zapisów o ochronie przed hałasem.	nie uwzględniono	Wyłączenie zagadnień związanych z hałasem z treści Programu wynika z faktu, że opracowany został projekt osobnego dokumentu, omawiający szczegółowo to zagadnienie – „Program ochrony środowiska przed hałasem dla m.st. Warszawy”; przyjęta koncepcja i metodyka Programu ochrony środowiska zakłada bezpośrednie przeniesienie celów zawartych w projekcie Programu ochrony środowiska przed hałasem.
		"Program ochrony środowiska przed hałasem..." jest bardzo ogólnikowy, koncentruje się rutynowo na starych problemach i nie uwzględnia aktualnego stanu, nie uwzględnia też hałasu lotniczego. Nie prowadzi się żadnego monitoringu hałasu w rejonie lotniska Babice i na przedłużeniu pasa startowego. Lotnisko to nie posiada też żadnego atestu akustycznego. Problem emisji hałasu przez nisko przelatujące (startujące z lotniska Babice) samoloty powinien być uwzględniony w ramach trzeciego priorytetu Programu, gdyż przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu dotyczy znacznego obszaru dzielnic Bemowo, Bielany, Żoliborz i Białołęka. Poza tym hałas ten nakłada się na hałas komunikacyjny, a tego żaden dokument nie uwzględnia.	nie uwzględniono	Uwagi dotyczą Programu ochrony środowiska przed hałasem dla m.st. Warszawy wyłączenie zagadnień związanych z hałasem z treści Programu wynika z faktu, że opracowany został projekt osobnego dokumentu, omawiający szczegółowo to zagadnienie – „Program ochrony środowiska przed hałasem dla m.st. Warszawy”; przyjęta koncepcja i metodyka Programu ochrony środowiska zakłada bezpośrednie przeniesienie celów zawartych w projekcie Programu ochrony środowiska przed hałasem

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Wniosek o jasne i dokładne umiejscowienie w Programie problemów ochrony przed hałasem, w tym programu zmniejszenia emisji hałasu, powodowanego przez statki powietrzne startujące i korzystające z lotniska Babice.		
		Dokument zawiera bardzo dużo ogólnie znanych wiadomości i danych a bardzo mało konkretów.	nie uwzględniono	Program zawiera wszystkie elementy planowania strategicznego – diagnozę stanu środowiska, cele długo- i krótkoterminowe, kierunki działań, a także zadania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym
		Jaki jest koszt opracowania tego dokumentu. Jeśli nie jest to tajemnicą, to proszę o podanie kwoty lub proszę o informację, gdzie i jak mogę takie dane uzyskać	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Koszt wykonania dokumentu wynosi 120 tys. złotych brutto, w ramach czego wykonane zostały trzy dokumenty: Program ochrony środowiska, Prognoza oddziaływania na środowisko oraz Raport z realizacji POŚ za lata 2007-2008
21.	Maciej (nazwisko nieczytelne) (student antropologii UW) <i>ustnie do protokołu</i>	Potrzeba konsultacji jest czymś nieustannym, mieszkańcy chcą współdziałać. Internet jest dobrym środkiem komunikacji i powinien być w pełni wykorzystywany.	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści Programu
		Działania na rzecz ochrony środowiska nie powinny być wycinkowe; konieczne jest przejście w podejściu do ochrony środowiska z poziomu ilościowego na jakościowy, np. bilans nasadzeń i ubytków drzew nie rekompensuje strat jakościowych.	nie uwzględniono	W Programie uwzględniono konieczność kompleksowych działań na rzecz ochrony środowiska
		Czy są przewidziane granice urbanizacji i rozrostu miasta?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego); presja urbanizacyjna na tereny stanowiące dziedzictwo przyrodniczo-krajobrazowe została przedstawiona w rozdz. 5. Programu
22.	Maciej Frączak (Ekologiczny Ursynów) <i>ustnie do protokołu</i>	Ochrona środowiska powinna wywierać presję na inwestycje.	nie uwzględniono	Uwaga zbyt ogólna

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
23.	Maciej Mazur (mieszkaniec Żoliborza) <i>ustnie do protokołu</i>	Program jest raczej raportem o stanie środowiska niż programem	nie uwzględniono	Program zawiera wszystkie elementy planowania strategicznego – diagnozę stanu środowiska, cele długo- i krótkoterminowe, kierunki działań, a także zadania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym.
24.	Maciej Włodarczyk <i>ustnie do protokołu</i>	Należy zagęszczać zabudowę w strefie do 15 km wokół centrum i wzdłuż korytarzy transportowych (metro, stacje kolei) oraz stymulować ograniczenie rozprzestrzeniania się miasta (eks-urbanizacja); Błędem jest planowanie zabudowy jednorodzinnej w korytarzu transportowym metra (odnosi się do Studium). Zabudowa jednorodzinna jest niekorzystna, zaburza tkankę miejską	nie uwzględniono	Uwagi wykraczają poza zakres problemowy Programu, dotyczą polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
		Należy widzieć przyszłość Warszawy w perspektywie 50 letniej jako 5 milionowej metropolii	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres merytoryczny Programu; Program opracowano na cztery lata z perspektywą kolejnych czterech lat – do roku 2016
		Dokument nie powinien ograniczać się tylko do miasta	uwzględniono częściowo	Program nie może ingerować ani narzucać rozwiązań innym jednostkom administracyjnym. Jednocześnie, zawarto w nim rozdział 3.11: <i>Powiązania zewnętrzne</i> , który w pewnym stopniu uwzględnia wniosek
		Który dokument jest nadrzędny dla wprowadzania nowego podejścia co do intensyfikacji zabudowy i tworzenia zielonych pierścieni?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (odpowiedź Biura Ochrony Środowiska podczas spotkania otwartego dnia 16 grudnia 2009 r.)
25.	Marek Kowalski (Wiceprezes Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”) <i>elektronicznie</i>	Sugestia zaangażowania przyrodników znających dobrze faunę Warszawy przy opracowywaniu projektu	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
26.	mgr Adam Kulikowski (Krajowe Stowarzyszenie Samorządowe Koło Terenowe Warszawa – Ochota) <i>pisemnie</i>	Wniosek o zmianę lokalizacji obwodnicy autostradowej poprzez przeniesienie trasy poza Warszawę (zastosowanie tzw. wariantu samorządowego)	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
		Wniosek o usprawnienie ochrony konserwatorskiej obiektów dziedzictwa kulturowego (w szczególności powstrzymanie presji inwestycyjnej na zabytki architektury – zapobieganie dewastacji i rozbiórki zabytków podobnej do zaobserwowanej w przypadku Hali Koszyki, Norblina czy Parowozowni na Pradze)	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy Gminnego Programu Ochrony Zabytków
27.	Michał Bydzicki <i>pisemnie</i>	Odwrócenie porządku działań: przy tworzeniu programu: najpierw przedstawić zarys programu, następnie wysłuchać głosu Warszawiaków i uwzględnić uwagi przy tworzeniu programu	nie uwzględniono	Dokładnie taki jest tryb opracowywania programu, zgodnie z ustawą i tak wygląda proces konsultacji przedmiotowego opracowania; do konsultacji społecznych przygotowano projekt Programu, wszystkie uwagi będą rozpatrywane i – jeśli będą celowe to zostaną uwzględnione w ostatecznej wersji Programu, który dopiero wtedy będzie przyjęty przez Radę m.st. Warszawy i stanie się obowiązujący
		Tworzenie programu powinno być oparte na doświadczeniu, natomiast nie powinno być tak, że twórcy są tylko teoretykami i nie mają styczności z problemami	nie uwzględniono	Uwaga nie ma związku z treścią Programu
28.	Mirosław Sobek (Warszawskie Towarzystwo Cyklistów) <i>ustnie do protokołu</i>	Propozycja przedłużenia konsultacji do końca roku	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Nie ma możliwości przedłużenia konsultacji; 21-dnowy termin konsultacji jest zgodny z ustawą z dnia 3.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr199, poz.1227 ze zm.) (odpowiedź Biura Ochrony Środowiska)

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
29.	Stefan Maciąg (architekt zieleni) <i>ustnie do protokołu</i>	Program obarczony jest fundamentalnym błędem: brak wizerunku Warszawy. Program skłania się i utwierdza fragmentaryczne traktowanie miasta. Ogranicza się do przyrody. Pominęto inne programy miasta. Wzdłuż Wisły powinno się zaplanować trakt łączący Wilanów z Traktem Królewskim, który mógłby być trasą dla przedsięwzięć krajowych (np. wyścigów kolarskich). Programy przyrodnicze powinny być skoordynowane z programami kulturalnymi.	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu, dotyczy polityki przestrzennej miasta (odpowiedni dokument to Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
		Autorzy programu nie mają zamiaru, żeby program stał się aktem prawnym	nie uwzględniono	W obecnej rzeczywistości prawnej Program nie ma statusu aktu prawa lokalnego. Zmiana statusu wymaga zmian prawa. Jednakże zaplanowane w harmonogramie rzeczowo-finansowym działania będą realizowane zgodnie z przyjętym horyzontem czasowym i przy wykorzystaniu zaplanowanych środków finansowych.
30.	Tomasz Małkiewicz (Prezes Stowarzyszenia Zielone Paliwo) <i>ustnie do protokołu</i>	Jaki są koszty opracowania dokumentu?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	
		Treść programu poprzedzona jest ogromną preambułą. Nie wiem jakim celom to służy. Jest ogólny opis i nie ma powiązania logicznego na co to wpływa. Jest opis. A cel?	nie uwzględniono	Program zawiera wszystkie elementy planowania strategicznego – diagnozę stanu środowiska, cele długo- i krótkoterminowe, kierunki działań, a także zadania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym.
		Czy miasto wypracowało metody współpracy ze spółką SPEC by wypracować mechanizmy sprzyjające realizacji zapisów (w/s ograniczenia emisji powierzchniowej z indywidualnego budownictwa)?	uwzględniono	Tego rodzaju aspekty zawiera rozdział 11: Zarządzanie ochroną środowiska i Programem
31.	Vattenfall Heat Poland <i>elektronicznie</i>	Należy stosować określenie „składowisko odpadów paleniskowych zamiast „składowisko popiołów i żużli”	uwzględniono	Zmieniono zapis „składowisko popiołów i żużli na „składowisko odpadów paleniskowych” w rozdziałach 3.3 Ukształtowanie powierzchni i geomorfologia, 5.1 Ochrona przyrody i krajobrazu, 5.4 Ochrona powierzchni ziemi, 6.1 Środowisko a zdrowie, 6.3 Ochrona wód oraz w streszczeniu

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Należy stosować nazwę „Ciepłownia Kawęczyn” zamiast „Elektrociepłownia Kawęczyn”	uwzględniono	Zmieniono zapis „Elektrociepłownia Kawęczyn” na „Ciepłownia Kawęczyn” w rozdziałach: 3.12 Infrastruktura techniczno-inżynierska 5.3 Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
		VattenFall planuje w okresie 2010 – 2016 następujące inwestycje: 1) Budowa instalacji mokrego odsiarczania spalin w Ec Siekierki; 2) budowa oczyszczalni ścieków w Ec Żerań; 3) budowa instalacji do współspalania biomasy w Ec Siekierki; 4) budowa instalacji katalitycznego odazotowania spalin w Ec Siekierki	uwzględniono	Uwzględniono planowane inwestycje przedsiębiorstwa Vattenfall Heat Poland w rozdziale 3.13: Kierunki rozwoju/Inwestycje/Dostawa energii oraz ciepła. Ponadto wchodzi one w skład sformułowanych w sposób ogólny zadań: <i>7.3.2.3. Wprowadzenie efektywnych technik redukcji zanieczyszczeń powietrza i poprawa sprawności obecnie funkcjonujących urządzeń redukujących zanieczyszczenia;</i> <i>7.2.3.3. Modernizacja procesów technologicznych, w tym podnoszenie sprawności procesu produkcji energii</i> <i>8.7.1.2. Modernizacja gospodarki ściekowej w zakładach przemysłowych oraz wspieranie i egzekwowanie programów racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych</i>
32.	Wiesław Jamiolkowski (Vattenfall) <i>ustnie do protokołu</i>	Program nie jest programem, raczej raportem o stanie środowiska.	nie uwzględniono	Program zawiera wszystkie elementy planowania strategicznego – diagnozę stanu środowiska, cele długo- i krótkoterminowe, kierunki działań, a także zadania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym.
		Podkreślenie Państwo, że jest to któryś z kolei program, to czemu nie odnosicie się Państwo do celów z poprzednich programów, czy je osiągnięto, jakie były słabe strony tej realizacji.	nie uwzględniono	Raporty z realizacji Programu są oddzielnymi dokumentami, dla poprzedniej edycji dostępne są raporty za lata 2005-2006 oraz 2007-2008;
		Powinien być skonkretyzowany parametr monitorujący dany element środowiska oraz wartość jaką powinien osiągnąć w wyniku realizacji Programu. Rozliczamy z tego konkretne podmioty.	nie uwzględniono	Program zawiera rozdział „Sposób kontroli oraz dokumentowania realizacji programu”, jak również podaje zestaw wskaźników realizacji

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
33.	Wiesław Kłosiński <i>elektronicznie</i>	Należy ograniczyć wjazd samochodów do śródmieścia, natomiast ograniczanie prędkości w celu ochrony przed hałasem chyba nie jest potrzebne, bo w Warszawie generalnie obowiązuje 50 km/h, tylko trzeba ten przepis egzekwować zdecydowanie	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy zakresu Programu ochrony środowiska dla m.st. Warszawy; wyłączenie zagadnień związanych z hałasem z treści Programu ochrony środowiska wynika z faktu, że opracowany został projekt osobnego dokumentu, omawiający szczegółowo to zagadnienie – „Program ochrony środowiska przed hałasem dla m.st. Warszawy”; przyjęta koncepcja i metodyka Programu ochrony środowiska zakłada bezpośrednie przeniesienie celów zawartych w projekcie Programu ochrony środowiska przed hałasem
		Czy możliwe jest wprowadzenie zakazu grodzenia osiedli publicznych? Osiedla typu „getto” ograniczają przestrzeń publiczną i dlatego są szkodliwe dla otoczenia	nie uwzględniono	Uwaga z zakresu polityki przestrzennej, wykracza poza zakres problemowy Programu
ROZDZIAŁY 1-3: WPROWADZENIE, METODYKA, CHARAKTERYSTYKA MIASTA				
1.	Wiesław Kłosiński <i>elektronicznie</i>	Nieprawdą jest, że „spławianie nieczystości płynnych przebiega w sposób maksymalnie hermetyczny”; stacja zlewna przy ul. Korotyńskiego oraz transport nieczystości są bardzo uciążliwe dla mieszkańców	uwzględniono	Usunięto cytowany zapis z treści Programu (Rozdział 3.12. Infrastruktura techniczno-inżynierska/odprowadzanie i oczyszczanie ścieków/stacje zlewne)
ROZDZIAŁ 4: ZAŁOŻENIA OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WARSZAWY DO 2016 ROKU				
1.	Agata Niedek (urbanista-sozolog) <i>ustnie do protokołu</i>	Brak nawiązania do odwzorowań planistycznych, do Studium	nie uwzględniono	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego było brane pod uwagę przy opracowywaniu Programu, np.: odniesienia do SPM;
		W Studium jest zapisane, że J. Czerniakowskie to teren zieleni, a możliwość zabudowy w jego otulinie tylko na określonych warunkach	nie uwzględniono	Uwaga dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
2.	dr hab. inż. Barbara Żarska, prof. nadzw. SGGW (Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW) <i>ustnie do protokołu</i>	Potrzeba analizy innych programów	nie uwzględniono	Analiza skutków innych programów może być uwzględniona podczas realizacji następnego Raportu z Programu ochrony środowiska za lata 2009-2010 Program został sporządzony zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska oraz Polityki Ekologicznej Państwa, które nie przewidują takiej analizy

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
3.	dr inż. Witold Jaszczyk (Politechnika Warszawska; Zielone Mazowsze) <i>elektronicznie</i>	Opracowanie jest we fragmentach powieleniem starych opracowań, z których wnioski nie są na ogół w ogóle wdrażane	nie uwzględniono	Program jest aktualizacją poprzedniego dokumentu strategicznego, stąd zbieżność
4.	Janusz Kubiakowski (prezes Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych) <i>pisemnie</i>	Wniosek o rozszerzenie listy priorytetów o punkt: „Podniesienie i stabilizacja poziomu wód gruntowych i poziomu wody w Wiśle na obszarze aglomeracji Warszawy”	nie uwzględniono	Priorytety ekologiczne wyróżniono na podstawie analizy wielokryterialnej i uznaje się że ich zakres jest właściwy; zagadnienia ochrony zasobów wód są uwzględnione w Programie
5.	Krystyna Kowalska (Stowarzyszenie Światowid) <i>ustnie do protokołu</i>	Brak w Programie analizy skutków zapisów w różnych programach (np. ochrony powietrza, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów ochrony obszarów chronionych), przecież tranzyt przez miasto i tak będzie szedł, klinów powietrznych i tak już nie ma (bo zostały zabudowane); zapisy programów nie są realizowane; należy się odnieść do realizacji zapisów,	nie uwzględniono	Analiza skutków innych programów może być uwzględniona podczas realizacji następnego Raportu z Programu ochrony środowiska za lata 2009-2010; Program został sporządzony zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska oraz Polityki Ekologicznej Państwa, które nie przewidują takiej analizy; nie wszystkie kliny zostały zabudowane, stąd też w programie znalazły się zapisy o ochronie i zakazie dalszej zabudowy; dostrzeżono w Programie problem braku uchwalonych planów ochrony obszarów chronionych i problemy kompetencyjne w tym zakresie; w Programie wskazano tereny, gdzie wydawane są decyzje o zabudowie konfliktowe pod względem środowiskowym
6.	Mirosław Sobek (Warszawskie Towarzystwo Cyklistów) <i>ustnie do protokołu</i>	Propozycja zmiany priorytetu; zamiast ograniczenie hałasu: „postaw na rower i komunikację miejską!”	nie uwzględniono	Priorytet w brzmieniu: Ograniczenie hałasu obejmuje znacznie szerszy zakres problemowy niż tylko promocja roweru oraz korzystanie ze środków komunikacji miejskiej. Ponadto, walka z hałasem przedstawiona jest szczegółowo w projekcie osobnego dokumentu te zagadnienia – „Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta stołecznego Warszawy”

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
7.	Stefan Maciąg (architekt zieleni) <i>ustnie do protokołu</i>	Program nie odnosi się do innych projektów realizowanych w mieście, nie związanych z ochroną środowiska; Przestrzeń przyrodnicza powinna być rozpatrywana w odniesieniu do programów kulturowych	nie uwzględniono	Program jest jednym z opracowań dla miasta i obowiązują go uwarunkowania zewnętrzne;
8.	Tomasz Małkiewicz (Zielone Paliwo) <i>ustnie do protokołu</i>	Czy cele są zhierarchizowane? Zgodnie z POŚ pierwszą zasadą jest nie szkodzić; najważniejsze jest eliminowanie źródeł zanieczyszczeń.	nie uwzględniono	Cele nie są zhierarchizowane; wyróżniono natomiast priorytety ekologiczne na podstawie analizy wielokryterialnej
ROZDZIAŁ 5.1: OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU				
1.	Aleksander Małkiewicz, (mieszkaniec os. Arbuzowa, prezes Koła Mokotowskiego Krajowego Porozumienia Samorządowego) <i>ustnie do protokołu i pismem</i>	Doprowadzić do przestrzegania na terenie całej Warszawy zasady niepogarszania warunków środowiskowych (ekologicznych) Rów melioracyjny biegnący wzdłuż al. Wilanowskiej jest zasypywany, osiedle odcięte jest od możliwości odprowadzania wody deszczowej, co powoduje pogorszenie warunków ekologicznych; projektant przebudowy nie przewidział odbioru wód deszczowych z osiedla do wbudowanej w jezdnię kanalizacji deszczowej	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze zostały uwzględnione w zadaniu 1.4.1. <i>Poprawa skuteczności funkcjonowania SPW poprzez określenie zasad „dobrej praktyki” zagospodarowania terenów wchodzących w jego skład (dotyczy to opracowania katalogu rozwiązań rekomendowanych do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zapewniających funkcjonowanie hydrologiczne lub/i klimatyczne lub/ i biologiczne obszaru oraz zachowanie powiązań przyrodniczych)</i> Cele programu zapisane w rozdziale 5.3.2.: <u>Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi – program działań</u> uwzględniają konieczność prawidłowej gospodarki wodami deszczowymi: • Tworzenie dobrych praktyk w zakresie zagospodarowywania wód opadowych i roztopowych z uwzględnieniem zagospodarowania ich w miejscu powstawania • Poprawa gospodarki wodno – ściekowej miasta, zgodnie z opracowanymi koncepcjami i programami • Poprawa gospodarki wodno-ściekowej, ze szczególnym naciskiem na uporządkowanie systemu odprowadzania ścieków opadowych z terenów zurbanizowanych i przemysłowych oraz likwidację nielegalnych wylotów ścieków.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				Docelowo planuje się objęcie systemem kanalizacji i wodociągów całego obszaru miasta oraz modernizację istniejących odcinków kanalizacji (kolektorów głównych i sieci rozdzielczych). Do tej kwestii odnoszą się również zapisy w podrozdziale <u>Kierunki działań długo- i krótkookresowych</u> • Szczególny nacisk należy także położyć na wykorzystywanie wód powierzchniowych do celów rekreacyjnych oraz porządkowanie gospodarki wodno – melioracyjnej, z zaakcentowaniem tworzenia systemu zagospodarowywania wód opadowych i roztopowych z uwzględnieniem zagospodarowania ich w miejscu powstawania. • Podstawowym instrumentem sterowania przez miasto gospodarką wodną w zakresie zrównoważonego wykorzystywania zasobów będą wydawane pozwolenia wodnoprawne oraz tworzone Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego i decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. • Niezmiernie istotnym elementem ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych jest uporządkowanie gospodarki wodno – kanalizacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem wód opadowych. Jednym ze sposobów realizacji tego zadania jest budowa systemu bioretencji. oraz wymienione w tym samym rozdziale (5.3.2): <u>Główne metody realizacji ochrony zasobów wód na terenie miasta:</u> • podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zasięgu kanalizacji zbiorczej na

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				rzecz kanalizacji rozdzielającej wody deszczowe od ścieków sanitarno-bytowych i przemysłowych (realizator zadania: m.st. Warszawa, MPWiK); nadzór merytoryczny nad prawidłowym wykonaniem decyzji administracyjnych w zakresie gospodarowania wodą, decyzji planistycznych, budowlanych itp., (realizator zadania: m.st. Warszawa);
		Należy zmienić zasady uznawania drzew za pomniki przyrody; przy poszerzaniu al. Wilanowskiej wycięto dwustuletnie jesiony wyniosłe, które nie były pomnikami przyrody	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres merytoryczny Programu
2.	Andrzej Werba <i>elektronicznie</i>	Brak faktycznego gospodarza obszaru tzw. międzywala (Wał Miedzeszyński - Wał Zawadowski); teren ten poddawany presji człowieka degraduje się poprzez dzikie wysypywanie śmieci, nielegalne jazdy quadami i motocyklami crossowymi, brak dozoru i kontroli w kwestii nielegalnych składowisk odpadów	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu, dotyczy realizacji polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego). Ponadto uwagę charakteryzuje zbyt duży stopień szczegółowości, jak dla dokumentu o charakterze strategicznym
		Brak jednoznacznej i skutecznej polityki władz wobec problemu zmiany stosunków wodnych; w Wawrze w dolinie Wisły rosnąca presja deweloperów i zwłoka w przygotowywaniu i uchwalaniu planów przestrzennego zagospodarowania doprowadziły do zaniku starorzeczy, sztucznego podwyższania poziomu gruntu, niszczenia przepustów	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu, dotyczy realizacji polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
3.	Anna Balewska <i>pisemnie</i>	Zmiana nazwy z „koty wolno żyjące” na „miejskie koty domowe”, zapis mówiący o wykorzystaniu miejskich kotów domowych przez m.st. Warszawę, pomoc opiekunom w edukacji mieszkańców, zmiana w zaszeregowaniu tych kotów w ustawie o ochronie zwierząt	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
4.	anonimowy mieszkaniec (nick: tliga3) <i>elektronicznie</i>	W Programie brak informacji, że część dzielnicy Bielany położona jest w otulinie Kampinoskiego Parku Narodowego, co niesie ze sobą pewne konsekwencje i ograniczenia	nie uwzględniono	Otulina nie jest formą ochrony przyrody, z faktu położenia części dzielnicy w otulinie KPN nie płyną żadne ograniczenia dla zagospodarowania, nie są one określone w rozporządzeniu dot. utworzenia Parku, ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami plan ochrony sporządzony jest jedynie dla Parku a nie dla otuliny
5.	anonimowy mieszkaniec (nick: tliga3) <i>elektronicznie</i>	W Programie brak informacji, że w ramach budowy wylotu z Warszawy na Gdańsk powstaną dwa duże przejścia dla zwierząt, co spowoduje ograniczenie użytkowania dla części lasu	nie uwzględniono	Uwaga zbyt szczegółowa, nie odnosi się do zakresu problemowego POŚ a do polityki przestrzennej miasta W Programie uwzględniono natomiast zadania: <i>7.2.1.16. Budowa i przebudowa dobrze zabezpieczonych ekologicznie dróg miejskich przejmujących ruch tranzytowy pomiędzy poszczególnymi dzielnicami aglomeracji</i> <i>7.2.1.18. Budowa dobrze zabezpieczonych ekologicznie dróg zapewniających zwiększenie płynności ruchu</i>
6.	anonimowy mieszkaniec (nick: tliga3) <i>elektronicznie</i>	Przyrodniczy system miasta staje się izolowaną wyspą; powinien być powiązany, np. z Lasem Bemowskim a nie kończyć się na granicy miasta	nie uwzględniono	Problematyka zewnętrznych powiązań przyrodniczych Warszawy została uwzględniona w rozdziale nr 3.11. Powiązania zewnętrzne
7.	Bartłomiej Kozek, Irena Kołodziej, (Partia Zieloni 2004) <i>elektronicznie / ustnie do protokołu</i>	Redukcja terenów rekreacyjnych i zielonych w naszym mieście to zjawisko zdecydowanie negatywne. Niedostateczne, ledwie przekraczające 20% pokrycie miasta planami zagospodarowania przestrzennego to największe zagrożenie dla powierzchni biologicznie czynnych. Miasto nie podejmuje dostatecznych działań w tym zakresie. W połowie tego roku apelowaliśmy do Ratusza o przygotowanie Miejskiego Raportu na temat konfliktów w przestrzeni publicznej. Miałby on polegać na zewidencjonowaniu wszystkich sporów inwestycyjnych, związanych z protestami lokalnych społeczności i zagrożeń dla obszarów objętych ochroną środowiskową po to, by to właśnie tam w pierwszej	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy realizacji polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) Harmonogram rzeczowo-finansowy w przedmiotowym zakresie jest dostosowany do możliwości finansowych miasta. Zagadnienia poruszane w uwadze zostały uwzględnione w rozdziale 5. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody. Zagrożenia procesami inwestycyjnymi przedstawiano na mapach w postaci załączników:

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		kolejności powstawały plany zagospodarowania przestrzennego. Konieczne jest przeanalizowanie możliwości wpływania przez miasto i poszczególne dzielnice na to, by w dużych, budowanych przez deweloperów osiedlach zagwarantowany był odpowiedni udział infrastruktury społecznej (pocztą, policja, straż pożarna, place zabaw) i ekologicznej (tereny zielone). Chcemy też zagwarantowania odpowiednich w stosunku do zapotrzebowania środków finansowych na programy rewitalizacyjne. Samoorganizacja społeczności lokalnej powinna uzyskać wsparcie władz samorządowych jako najbardziej praktyczna realizacja haseł zrównoważonego rozwoju i społeczeństwa obywatelskiego.		5.1.1.2. Wybrane tereny zieleni – zagrożenia procesami inwestycyjnymi 5.1.1.4. Tereny leśne – zagrożenia procesami inwestycyjnymi 5.1.1.6. Obszary cenne faunistycznie - zagrożenia procesami inwestycyjnymi 5.1.1.8. Formy ochrony przyrody - zagrożenia procesami inwestycyjnymi 5.1.1.10. System Przyrodniczy Warszawy - zagrożenia procesami inwestycyjnymi
8.	dr hab. inż. Barbara Żarska, prof. nadzw. SGGW (Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW) <i>ustnie do protokołu</i>	Nie wyeksponowana dostatecznie dolina Wisły w Programie, należy ją bezpośrednio wyartykułować jako strategiczny kierunek działania	nie uwzględniono	Znaczenie doliny Wisły uwypuklono w rozdziałach 3.10 Turystyka i rekreacja oraz i 3.11 Powiązania zewnętrzne
		Należy odpowiednio podkreślić konieczność utrzymania powiązań na styku SPM i przyrody regionu, np. Las Bielański-Puszcza Kampinoska, Las Kabacki- Dolina Wisły- lasy Chojnowskie	nie uwzględniono	Problematyka powiązań przyrodniczych została uwzględniona w rozdziale 3.11 Powiązania zewnętrzne
		Podać bezpośrednie wskazanie w Programie zasad użytkowania terenów w sąsiedztwie węzłów ekologicznych	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze są wskazane w zadaniu 1.4.1. <i>Poprawa skuteczności funkcjonowania SPW poprzez określenie zasad „dobrej praktyki” zagospodarowania terenów wchodzących w jego skład (dotyczy to opracowania katalogu rozwiązań rekomendowanych do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zapewniających funkcjonowanie hydrologiczne lub/i klimatyczne lub/ i biologiczne obszaru oraz zachowanie powiązań przyrodniczych)</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
9.	dr Przemysław Chylarecki, dr Anna Dubiec, dr Tomasz Mazgajski, mgr Michał Żmihorski, (Pracownia Badań Ornitologicznych Muzeum i Instytutu Zoologii PAN) <i>elektronicznie</i>	Program skupia się przede wszystkim na siedliskach (parki, lasy, zieleńce), wodach, glebie czy powietrzu, a nie na faunie. Ochrona fauny w programie nie jest wyraźnie wyszczególniona, jest prezentowana w priorytecie 4: „Utworzenie spójnego systemu przyrodniczego miasta wraz z ochroną cennych elementów przyrodniczych”	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze zostały uwzględnione w zadaniach harmonogramu: 1.3.4. <i>Rozpoznanie najcenniejszych siedlisk – w tym systematyczne powiększanie i weryfikacja zasobów informacyjnych, dotyczących tzw. siedlisk naturalnych, spisu i kartowania gatunków chronionych</i> 1.3.5. <i>Wdrożenie zasad dobrej praktyki w zakresie ochrony gatunkowej fauny i flory, w tym zasad opracowanych przez BOŚ w zakresie termoizolacji budynków oraz zawieszania reklam wielkoformatowych</i> 1.3.6. <i>Wprowadzenie monitoringu wybranych elementów flory i fauny</i>
		Lektura dokumentu wskazuje, że wśród autorów opracowania nie było zoologów zajmujących się badaniami zwierząt w warunkach, jakie stwarzają miasta ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Warszawy	nie uwzględniono	Przy konstruowaniu Programu były prowadzone konsultacje z zoologami zatrudnionymi w RDOŚ, Ośrodku Rehabilitacji Zwierząt oraz Biurem Pełnomocnika Prezydenta Warszawy do spraw Zagospodarowania Nadbrzeży Wisły
		Nie zostały uwzględnione publikowane materiały dotyczące fauny miasta, w tabeli 5.1.1.7 przy wielu terenach wpisane jest „brak danych” na temat awifauny, wyniki prac prowadzonych choćby w rezerwatach Las Bielański, czy Las im. Jana III Sobieskiego były publikowane w ostatnim dziesięcioleciu, zaś inwentaryzacją ptaków dla Uroczyska/Parku Młociny dysponuje Dzielnica Bielany.	nie uwzględniono	Informacje na temat fauny były przedstawione na podstawie opracowania ekofizjograficznego dla m.st. Warszawy
		Program powinien zawierać dane dotyczące np. szacunkowej liczebności czy stanowisk chronionych gatunków zwierząt i roślin; celem programu powinno być zaprezentowanie takich wybranych gatunków wraz z planami ich ochrony	nie uwzględniono	Informacje na temat fauny były przedstawione na podstawie opracowania ekofizjograficznego dla m.st. Warszawy; zagadnienia poruszane w uwadze zostały uwzględnione w zadaniach harmonogramu: 1.3.4. <i>Rozpoznanie najcenniejszych siedlisk – w tym systematyczne powiększanie i weryfikacja zasobów</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				informacyjnych, dotyczących tzw. siedlisk naturalnych, spisu i kartowania gatunków chronionych 1.3.6. Wprowadzenie monitoringu wybranych elementów flory i fauny
		Cele „Rozpoznanie najcenniejszych siedlisk – w tym systematyczne powiększanie i weryfikacja zasobów informacyjnych, dotyczących tzw. siedlisk naturalnych, spisu i kartowania gatunków chronionych”; oraz „Wprowadzenie monitoringu wybranych elementów flory i fauny” nie są w odpowiedni sposób omówione, brak jest informacji, jakie gatunki miałyby być objęte takim kartowaniem czy monitoringiem.	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze zostały uwzględnione w zadaniach harmonogramu: 1.3.4. Rozpoznanie najcenniejszych siedlisk – w tym systematyczne powiększanie i weryfikacja zasobów informacyjnych, dotyczących tzw. siedlisk naturalnych, spisu i kartowania gatunków chronionych 1.3.6. Wprowadzenie monitoringu wybranych elementów flory i fauny; w ramach wykonywania w/w zadań zagadnienia poruszane w uwadze będą uszczegółowione
		W harmonogramie rzeczowo-finansowym dla zadania 1.3.6. „Wprowadzenie monitoringu wybranych elementów flory i fauny” nie jest zdefiniowane w jaki sposób ani które gatunki zostały wybrane do monitoringu, zadanie nie ma szacowanych kosztów ani jednostki realizującej	uwzględniono	W ramach wykonywania zadania 1.3.6. Wprowadzenie monitoringu wybranych elementów flory i fauny zagadnienia poruszane w uwadze będą uszczegółowione
		Brak jest wypracowanych metod corocznego monitoringu fauny dla obszarów miejskich	uwzględniono	W ramach wykonywania zadania 1.3.6. Wprowadzenie monitoringu wybranych elementów flory i fauny zagadnienia poruszane w uwadze będą uszczegółowione
		Problemy związane z łamaniem odpowiednich przepisów i egzekwowaniem prawa ustanowionego dla WOChK nie mogą powodować wycofania się miasta z raz powziętych ustaleń, a raczej powinny zwrócić uwagę urzędników (RDOŚ, BOŚ, Urzędy dzielnic, planiści) na obszary objęte tą formą ochrony; Sposób zaprezentowania tego zagadnienia sugeruje, jakby planowano rezygnację z tej formy ochrony;	nie uwzględniono	W zadaniu 1.3.3.harmonogramu zaplanowano analizę stopnia degradacji obszarów chronionych i weryfikację skuteczności istniejących form ochrony przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Autorzy nie sugerują rezygnacji z tej formy ochrony.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Elementy cenne przyrodniczo nie zostały jasno zdefiniowane, nie zrobiono także ich waloryzacji, które z nich są bardziej wartościowe niż inne i powinny być zachowane w pierwszej kolejności.	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze wykraczają poza Program; waloryzacja środowiska przyrodniczego jest wykonywana w ramach opracowania ekofizjograficznego na potrzeby Studium uwarunkowań i planów miejscowych. W opracowaniu ekofizjograficznym wskazane są przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno- przestrzennej oraz wskazania do zagospodarowania terenów.
		Zwracamy uwagę BOŚ, że wszystkie rezerваты przyrody powinny mieć odpowiednią inwentaryzację faunistyczną, opartą o dobrze zaplanowane i przeprowadzone badania terenowe	nie uwzględniono	Zagadnienia związane z inwentaryzacją rezerwatów przyrody leżą poza kompetencjami miasta
		Niespójność Programu w zakresie ochrony terenów zieleni i pełnienia przez nie funkcji rekreacyjnych	nie uwzględniono	Nie ma problemu niezgodności, jeżeli chodzi o sposób zagospodarowania cennych terenów leśnych. .Zauważono problem ich penetracji, jednak w zadaniu 1.2.2. <i>Szersze udostępnienie lasów społeczeństwu poprzez odpowiednie zagospodarowanie rekreacyjno-wypoczynkowe i edukacyjne, ukierunkowujące penetrację, a tym samym zabezpieczające obszary leśne cenne przyrodniczo</i> zaproponowano rozwiązanie problemu. Zagadnienie to będzie uszczegółowione w ramach realizacji w/w zadania
		Wniosek o przeprowadzanie ekspertyzy i oceny oddziaływania na środowisko działań ingerujących w substancję przyrodniczą Warszawy – także te, które w zamierzeniach urzędników miałyby poprawiać jej stan	nie uwzględniono	W Programie w zadaniu 1.4.1. <i>Poprawa skuteczności funkcjonowania SPW poprzez określenie zasad „dobrej praktyki” zagospodarowania terenów wchodzących w jego skład (dotyczy to opracowania katalogu rozwiązań rekomendowanych do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zapewniających funkcjonowanie hydrologiczne lub/i klimatyczne lub/ i biologiczne obszaru oraz zachowanie powiązań</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				przyrodniczych) zostało zaproponowane opracowanie zasad dobrej praktyki, która także powinna obejmować procedury
		Na terenie Warszawy i najbliższych okolic znajduje się kilka jednostek naukowych możliwa jest więc szybka i kompleksowa analiza stanu przyrody i ocena wpływu planowanych inwestycji.	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu
10.	Ewa Szulc Dąbrowiecka, (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto – Ogród Sadyba”) <i>ustnie do protokołu</i>	Powinno się stworzyć korytarz: Wilanów – Sadyba i dalej w kierunku miasta	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
		Czy zdefiniowany jest Spójny system Przyrodniczy? Czy zwraca się uwagę na powiązania, korytarze i ciągi obszarów chronionych, tak aby działania nie były podejmowane jedynie punktowo?	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy Programu. System Przyrodniczy Warszawy zdefiniowany został w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako zidentyfikowana i wydzielona część miasta, pełniąca nadrzędne funkcje przyrodnicze oraz podporządkowane jej funkcje pozaprzyrodnicze. System Przyrodniczy Warszawy tworzą wzajemnie powiązane obszary (wskazane na mapie): tzw. obszary podstawowe, wspomagające, obszary korytarzy wymiany powietrza oraz układy powiązań przyrodniczych. Studium podaje zasady zagospodarowania tych terenów.
11.	Janusz Białasik (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto – ogród Sadyba”) <i>ustnie do protokołu</i>	Nowe drzewo zastąpi stare dopiero za 30-40 lat	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy Programu Ochrony Środowiska
12.	Janusz Białasik, (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto –	Które tereny są przewidziane do rekreacji, za jakie pieniądze i kto będzie odpowiedzialny za realizację; w Programie zbyt hasłowo jest to przedstawione, brak	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
	Ogród Sadyba”) <i>ustnie do protokołu</i>	konkretów.		zagospodarowania przestrzennego) Koszty związane z modernizacją istniejących terenów zieleni zostały przedstawione w harmonogramie rzeczowo-finansowym
13.	Jerzy Jackowski Bielany <i>ustnie do protokołu</i>	SOS DLA LASU BIELAŃSKIEGO!!! To pozostałość Puszczy Mazowieckiej Według obowiązującej koncepcji ul. Dewajtis miała być zamknięta dla ruchu poprzez włączenie ruchu od strony Wisłostrady; W WPI do 2013 roku brak środków na tę inwestycję. ul. Dewajtis powinna być ciągiem pieszo-rowerowym.	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
14.	Jerzy Kocot <i>ustnie do protokołu</i>	Wisła powinna być rozpatrywana w szerszym kontekście, jako oś przyrodnicza; powinna być włączona w system miejski	nie uwzględniono	Znaczenie doliny Wisły uwypuklono w rozdziale 3.10 Turystyka i rekreacja i 3.11. Powiązania zewnętrzne; ponadto problematyka powiązań przyrodniczych została uwzględniona w rozdziale 3.11 Powiązania zewnętrzne
15.	Joanna Mazgajska (Towarzystwo Ochrony Herpetofauny) <i>ustnie do protokołu</i>	W Programie pojawiają się sprzeczności, widać sprzeczne interesy autorów - Rekreacja vs ochrona terenów cennych przyrodniczo	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze uwzględniono w harmonogramie, w zadaniu 1.3.1. <i>Dostosowanie zagospodarowania terenów chronionych do funkcji rekreacyjnych; minimalizacja konfliktów między celami ochrony i funkcjami rekreacyjnymi</i>
		Brak planu konkretnych działań w zakresie zieleni, np.: ile nasadzeń drzew będzie wykonanych w latach następnych; są to bardzo istotne kwestie, również dla zdrowia mieszkańców	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Czy są dane o wycince drzew w mieście?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Bilans nasadzeń i wycinki drzew jest bliski zeru
		Brak zainteresowania ochroną gatunkową, zwłaszcza płazów; brak inwentaryzacji: jakie gatunki występują na terenie miasta i jak można je chronić	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze uwzględniono w zadaniu 1.3.5. <i>Wdrożenie zasad dobrej praktyki w zakresie ochrony gatunkowej fauny i flory</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Remonty parków powodują zanik siedlisk (brak inwentaryzacji gatunków przed remontami parków), nie jest to ochrona przyrody, tylko przygotowanie do rekreacji	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
16.	Joanna Mazgajska, (Towarzystwo Ochrony Herpetofauny) <i>ustnie do protokołu</i>	Informacja o 25% powierzchni terenów chronionych w mieście niepotrzebnie jest tak podkreślana, głównie jest to WOChK, o nienajlepszej jakości ochrony; cenne są wszystkie tereny naturalne w mieście i powinny być one odpowiednio chronione, nawet jeśli nie mają statutu prawnej ochrony	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze zostały uwzględnione w <i>zadaniu 1.4.1.1 Ocena skuteczności zachowania funkcji i powiązań przyrodniczych w granicach Systemu Przyrodniczego Warszawy (SPW) wyznaczonego w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania oraz w zadaniu 1.4.1.2. Opracowanie zasad dobrej praktyki w zakresie zasad zabudowy i zagospodarowania terenu, sprzyjających zachowaniu funkcji i powiązań przyrodniczych w granicach SPW, na potrzeby planów miejscowych</i>
17.	Katarzyna (nie podano nazwiska) <i>elektronicznie</i>	Mieszkam nad Kanałem Żerańskim w okolicach ulicy Modlińskiej i bardzo często odwiedzam tzw. kanałek (...) jedno co mnie przeraża to bezkarnie wjeżdżający samochodami wędkarze i tony śmieci wałające się w tym pięknym miejscu!!! Nie widziałam aby był zakaz wjazdu samochodami a chyba powinno być, nie widzę także koszy na śmieci(...) Czy to miejsce nie ma swojego opiekuna w postaci miejskich służb sprzątających czy podobnych działaczy?? (...) Nie widziałam nigdy nad samym kanałkiem straży miejskiej czy innych służb. Jeśli pojawią się kosze, zakazy i może nawet jakieś ławki to to miejsce zmieni się na lepsze, a użytkownicy zmienią swoje śmieciowe zachowania. Ale kary i służba są konieczne!!! Dajcie przykład z góry a mieszkańcy pójdą za tym przykładem. W ogóle uważam, że to miejsce jest totalnie nie wykorzystane jeśli chodzi o rekreację, wypoczynek i zielen dla mieszkańców. Szok, że takie ładne miejsce jest takie bezpieczne.	nie uwzględniono	Uwaga zbyt szczegółowa, wykracza poza zakres dokumentu o charakterze strategicznym. Zapisy o wykorzystaniu rekreacyjnym terenów zieleni znalazły się w Programie, m.in.: <u>Cel długookresowy do roku 2016:</u> • <i>Utworzenie spójnego przestrzennego i sprawnie zarządzanego systemu terenów zieleni, gwarantującego mieszkańcom miasta łatwy dostęp do różnorodnych i atrakcyjnych form wypoczynku.</i> <u>Cel krótkookresowy do roku 2012:</u> • <i>Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni (realizatorzy zadań: Urząd m.st. Warszawy – Biuro Ochrony Środowiska, Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego oraz Dzielnicowe Wydziały Ochrony Środowiska).</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
18.	Krystyna Kowalska, (Stowarzyszenie Światowid) <i>ustnie do protokołu</i>	Skąd pochodzą informacje o ilości drzew i terenów zielonych w Warszawie?	udzielono odpowiedzi na pytanie podczas spotkania	Nie ma informacji na temat ilości drzew, jest wskaźnik ubytków i nasadzeń opracowany przez GUS; brakuje jednoznacznej definicji tego czym jest park, dlatego dane pochodzą częściowo ze strony GUSu, a częściowo z danych Biura Ochrony Środowiska uzupełnione o tereny, które są poza zarządem miasta; zestawienie w Programie jest zestawieniem maksymalnym wszystkich obiektów parkowych
19.	Maciej Włodarczyk <i>ustnie do protokołu</i>	Należy myśleć jak Warszawa będzie wyglądać za 50 lat. Sądzę, że będzie to wielomilionowa metropolia. Stąd przygotowanie ustawy metropolitalnej. Należałoby pójść w stronę zielonych pierścieni. Nowoczesna urbanistyka idzie w tą stronę, żeby zagęszczać zabudowę miasta i tworzyć zielone pasy dookoła.	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej województwa (Planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego)
		Zaniechać zakazów wycinki drzew a wprowadzić zachęty finansowe w postaci ulg podatkowych lub dopłat dla posiadających drzewa na własnym terenie; Program nie może wprowadzić takiego rozwiązania, ale powinien zwrócić uwagę na potrzebę takiego rozwiązania	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu
20.	Magdalena Popławska <i>pisemnie</i>	Wniosek o nie budowanie nowych dróg, nie wycinanie drzew, krzewów, traw, wszelkiej zieleni; wniosek o powstawanie nowych parków na nieużytkach i przy zabytkach	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) a także gospodarki drzewostanem
21.	Maja Michalak <i>elektronicznie</i>	Prezentacja pt. „Znaczenie drzew i terenów zielonych dla miasta”	nie uwzględniono	Informacje zawarte w prezentacji znalazły się w Programie
22.	Marek Kowalski, (Wiceprezes Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”) <i>elektronicznie</i>	Wniosek o weryfikację danych zawartych w dokumencie na temat liczby gatunków chronionych ptaków	nie uwzględniono	Ze względu na termin wykonania zadania inwentaryzacja zasobów przyrodniczych nie była przedmiotem opracowania. Informacje na temat fauny były przedstawione na podstawie opracowania ekofizjograficznego dla m.st. Warszawy

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Zwrócenie uwagi na błędy z załączniku Nr II.7 do Opracowania Ekofizjograficznego do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m.st. Warszawy, które następnie zostały przeniesione do projektu "Programu ochrony środowiska dla m.st. Warszawy na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do 2016r."	nie uwzględniono	Ze względu na termin wykonania zadania inwentaryzacja zasobów przyrodniczych nie była przedmiotem opracowania. Informacje na temat fauny były przedstawione na podstawie opracowania ekofizjograficznego dla m.st. Warszawy. Powyższe uwaga może znaleźć odniesienie w aktualizacji opracowania Ekofizjograficznego
		Wniosek o sprawdzenie nazw ptaków polskich i łacińskich z obowiązującymi, które można znaleźć na stronie www.komisjafaunistyczna.pl/kf-pl/kfw_p3_lista.htm	nie uwzględniono	W Programie nie używano nazw konkretnych gatunków ptaków
		Wprowadzić obowiązek sporządzania opinii ornitologicznych przed przystąpieniem do prac ociepleniowych, powinien on dotyczyć wszystkich dzielnic m.st. Warszawy. Zasłanianie się tutaj Urzędników (szczególnie pracowników wydziałów Architektury i Budownictwa) brakiem podstaw prawnych do wymagania opinii ornitologicznych jest zupełnie bezpodstawne. Ustawa „Prawo budowlane”, z której korzysta się przy wydawaniu pozwoleń na budowę/termomodernizację wyraźnie wskazuje, że taką opinię można egzekwować jako sposób na ochronę środowiska, o którą zgodnie z Prawem Budowlanym każdy inwestor, wykonawca powinien dbać podczas wykonywania powyższych prac.	nie uwzględniono	W Programie uwzględniono potrzebę wdrożenia zasad dobrej praktyki w zakresie ochrony fauny (dotyczy szczególnie termoizolacji budynków)
23.	mgr Adam Kulikowski, (Krajowe Porozumienie Samorządowe Koło Terenowe Warszawa - Ochota) <i>pisemnie</i>	Wniosek o powstrzymanie presji urbanizacyjnej i inwestycyjnej w międzywalu Wisły warszawskiej (obszar Natura 2000) oraz w rezerwach przyrody i ich otulinach (Las Kabacki, Park Bielański)	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
24.	p. Zbigniew Karaczun (Polski Klub Ekologiczny - Okręg Mazowiecki) <i>ustnie do protokołu</i>	Trzeba napisać, że miasto będzie dążyło do wykonania planów ochrony	nie uwzględniono	Sporządzanie planów ochrony leży poza kompetencjami miasta
25.	Stefan Maciąg (architekt zieleni) <i>ustnie do protokołu</i>	Dolina Wisły: jej wartością jest możliwość wykreowania, powinna to być wartość w skali regionalnej; prace konkursowe zagospodarowania nadbrzeży wykazują bardzo fragmentaryczne podejście; lepsze byłoby podejście do planowania zagospodarowania całego korytarza Wisły, np. duża trasa (ciąg rowerowo – pieszy) możliwa do wykorzystania dla Wyścigu pokoju	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
		Koncepcja zielonego pierścienia Warszawy zaprezentowana w projekcie ustawy metropolitalnej uzupełniona powinna być przez program kulturowy i komunikacyjny	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
26.	Wiesław Kłosiński <i>elektronicznie</i>	Rozwiązać problem ekologiczny związany z naszymi czworonożnymi przyjaciółmi; parki powinny być ogrodzone, na obrzeżach można utworzyć specjalne strefy dla psów, gdzie właściciele musieliby sprzątać lub płacić wyspecjalizowanym firmom; trawniki przed budynkami mieszkalnymi muszą być niedostępne dla psów	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach</i> oraz zadania 1.1.3. <i>Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
27.	Wojciech Sobotka <i>elektronicznie</i>	Wprowadzić podatek od psów agresywnych	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska
		Powinno być więcej koszy na śmieci i darmowych ogólnodostępnych torebek w parkach umożliwiających sprzątanie właścicielom psów	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach</i> oraz zadania 1.1.3. <i>Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Dotychczasowy zestaw do sprzątania dla właścicieli psów jest niewygodny, powinien być zestaw alternatywny – torebka papierowa podobna do obecnej,	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		lecz w kształcie dwuczęściowej rękawiczki, w którą zbierałoby się psie odchody jak w torebkę foliową		<i>zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Postawić tabliczki z prośbą o nie wyprowadzanie psów bezpośrednio pod blokami przy ulicy Wieluńskiej	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Przy przedszkolu Wieluńska 12 na niewielkim trawniku mogłoby powstać tzw. Kocie miasteczko z uwagi na dużą liczbę kotów na osiedlu. Miasteczka takie powinny być objęte całodobowym monitoringiem podobnie jak nowe place zabaw w tamtejszym Parku.	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Za rasy agresywne powinny być uznane: amstaff, mastiff tybetański, owczarek środkowoazjatycki, owczarek południowo rosyjski, beauceron, fila brasileiro, bulterier i wszystkie mieszańce tych ras	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska
		Powinna być możliwość puszczenia psów bez smyczy, chociaż w weekendy w sezonie jesienno – zimowym w następujących miejscach: Park Szymańskiego, Pole Mokotowskie przy Rostafińskich, Kępa Potocka, Park Skaryszewski i Park Szczęśliwicki	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania numer 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Negatywna ocena planowanej inwestycji w Parku Szymańskiego – organizacja wybiegu dla psów w miejsce parkingu	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Postulat powstania skateparku zamiast wrotowiska między parkingiem w Parku Szymańskiego a Górczewska	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				<i>zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Zaniedbane tereny: Pole Mokotowskie od strony Wawelskiej, Pole Mokotowskie przy bibliotece, tyły biblioteki	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
		Zaniedbany Stadion Sarmata na Woli	nie uwzględniono	Zagadnienie zbyt szczegółowe. Uwaga do rozważenia na etapie realizacji zadania 1.1.2. <i>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni we wszystkich dzielnicach oraz zadania 1.1.3. Poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni</i>
28.	Urszula Malkiewicz (prezes Klubu Ekologicznego Arbuzowa-Wilanowska) <i>pisemnie</i>	Odcinek Potoku Służewieckiego od ul. Sobieskiego / koniec Pomnika Historii Traktu Królewskiego, na wysokości osiedla Arbuzowa, ul. Przy Grobli ulega stałej degradacji. Wniosek o otoczenie terenu przylegającego do Potoku Służewieckiego troską i stworzenie traktu historyczno-przyrodniczego od końca pomnika Historii Traktu Królewskiego od Sobieskiego ul. Arbuzową, Przy Grobli, przez Gucin Gaj do Parafii Św. Katarzyny.	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy zakresu merytorycznego Programu, dotyczy polityki przestrzennej miasta. W 2006 roku Rada m. st. Warszawy podjęła uchwałę w sprawie zamiaru utworzenia Wilanowskiego Parku Kulturowego (Uchwała Nr LXXXIV/2866/2006 Rady miasta stołecznego Warszawy z dnia 26 października 2006 roku). Wilanowski Park Kulturowy swym zasięgiem ma objąć założenia rezydencjonalne Wilanowa, Ursynowa i Natolina oraz przyrodniczo-krajobrazowe Morysina, Gucin Gaju i Skarpy Wilanowskiej wraz z ich otoczeniem oraz powiązaniami krajobrazowymi. Celem utworzenia Parku jest wzmocnienie skuteczności ochrony wybitnych walorów kulturowych i krajobrazowych zespołów rezydencjonalnych i ich otoczenia oraz ochrona przed degradacją wartości kulturowych, przyrodniczych i krajobrazowych historycznie ukształtowanej przestrzeni tej części m.st. Warszawy.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				Ochroną w ramach parku kulturowego mają być objęte następujące elementy krajobrazu kulturowego: • zabytki i zespoły zabytkowe, a w szczególności zespoły pałacowo-parkowe, zespoły sakralne, cmentarze, zabytki architektury i budownictwa, kapliczki, figurki, krzyże przydrożne, inne elementy małej architektury oraz stanowiska archeologiczne, • historyczny układ urbanistyczny, w tym drogi i ciągi piesze, • historyczne osie kompozycyjne, • chronione zespoły zieleni naturalnej i komponowanej, • otwarte łąki i pola, stanowiące tereny ekspozycji zabytkowych zespołów zabudowy i zieleni, • miejsca pamięci narodowej, • dobra kultury współczesnej, • rezerваты przyrody i pomniki przyrody, • układ wodny, w tym historyczne sieci kanałów, • niematerialne wartości kulturowe. Ustanowienie Parku Kulturowego Wilanów pozwoli na uzyskanie przez władze samorządowe skutecznego narzędzia do gospodarowania i zarządzania obszarem Parku i jego unikatowymi walorami krajobrazowymi. Intensywne procesy urbanizacyjne, jakie mają miejsce w sąsiedztwie terenów Parku, na przedpolu królewskiej rezydencji wilanowskiej wymagają podjęcia takich działań ochronnych.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
ROZDZIAŁ 5.2: GOSPODARKA ODPADAMI				
1.	Aleksander Małkiewicz (mieszkaniec os. Arbuzowa, prezes Koła Mokotowskiego Krajowego Porozumienia Samorządowego) <i>pisemnie</i>	Należy wprowadzić podatek śmieciowy dla gospodarstw, które nie mają podpisanej umowy na odbieranie odpadów	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
2.	anonimowy mieszkaniec <i>ustnie do protokołu</i>	Dlaczego nie funkcjonuje firma Ekon, dlaczego zabrano im ciąg technologiczny?	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. Uwaga nie dotyczy dokumentów o charakterze strategicznym.
3.	Bartłomiej Kozek (Partia Zieloni 2004) <i>elektronicznie</i>	Polityka odpadowa nie powinna opierać się na spalarni śmieci – to mało ekologiczny sposób pozbywania się problemu odpadowego, generujący emisję do środowiska nawet do 350 różnych substancji, w tym np. szkodliwe dla zdrowia dioksyny.	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
		Znacznie lepiej inwestować w miejski recykling, np. poprzez rozszerzanie i usprawnianie miejskiego systemu publicznych koszy trójdzielnych, które pojawiły się niedawno w centralnych punktach naszego miasta. Zieloni składali własne sugestie dotyczące polityki odpadowej Warszawy, takie jak promowanie przydomowych kompostowni czy też zróżnicowanie poziomu opłat za wywóz śmieci tak, by za recykling mieszkanki i mieszkańcy płacili niewiele lub nic. Fundusze powinny zostać skierowane na wsparcie projektów pilotażowych, zwiększających poziom odzysku odpadów (które mogą być realizowane także przez podmioty niepubliczne), a także na medialne kampanie edukacyjne.	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
4.	Irena Kołodziej (Partia Zieloni 2004) <i>ustnie do protokołu</i>	Edukacja w zakresie gospodarki odpadami jest niewystarczająca, jej formy są nieskuteczne, rezultaty nikłe	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. Odnośnie kampanii edukacyjnych z zakresu gospodarki odpadami szczegółowe rozwiązania wskazano w rozdziale 9 Edukacja ekologiczna oraz harmonogramie rzeczowo-finansowym realizacji Programu ochrony środowiska
		System gospodarowania odpadami jest nieskuteczny	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
		Należy promować system przydomowych kompostowni, ponieważ brak systemu odbioru odpadów ulegających biodegradacji	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
5.	Janusz Białasik, (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto – Ogród Sadyba”) <i>ustnie do protokołu</i>	Miasto powinno pośredniczyć pomiędzy wytwórcą o odbiorcą śmieci	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
6.	Joanna Mazgajska, (Towarzystwo Ochrony Herpetofauny) <i>ustnie do protokołu</i>	Problemem jest brak systemu selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
		W Programie w zakresie gospodarki odpadami brak rozwiązań konkretnych problemów, tylko stwierdzenia faktów	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
7.	Krystyna Kowalska (Stowarzyszenie Światowid) <i>ustnie do protokołu</i>	Przy gospodarce odpadami przewiduje się dwie spalarnie, czyli 100% śmieci będzie spalanych?	udzielono odpowiedzi na pytanie	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. W PGO są zapisy (cytowane w Programie w rozdziale 5.2 Gospodarka odpadami) dotyczące: - odzysku materiałowego z selektywnego zbierania odpadów (m.in. budowa sortowni, kompostowni, i innych instalacji do przerobu odpadów),

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				- budowy instalacji do unieszkodliwiania zmieszanych odpadów komunalnych z odzyskiem energii cieplnej i elektrycznej, - unieszkodliwiania odpadów poprzez składowanie
8.	Krzysztof Rytel (Zielone Mazowsze) <i>elektronicznie</i>	Wniosek o usunięcie celów „rozbudowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych ZUSOK” oraz „budowa drugiej instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów z odzyskiem energii	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. Program nie ingeruje w zapisy Planu gospodarki odpadami, który jest oddzielnym dokumentem
		Wniosek o wpisanie następujących technologii i instalacji: - selektywna zbiórka odpadów u źródła w technologii Eko AB - selektywna zbiórka frakcji „bio” - instalacje MBS (mechaniczno – biologicznej stabilizacji) - instalacje MPS (mechaniczno – fizycznego suszenia) - instalacje MBT (mechaniczno – biologicznego przetwarzania) - instalacje do wytwarzania biogazu i paliw zastępczych	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. Program nie ingeruje w zapisy Planu gospodarki odpadami, który jest oddzielnym dokumentem
9.	Liliana Religa <i>pisemnie</i>	Nowe kosze do selektywnej zbiórki są niedostatecznie oznakowane i mają źle zamontowane worki; poszczególne części powinny różnić się kolorami i symbolami	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. Jednocześnie należy zaznaczyć, że m.st. Warszawa realizuje selektywną zbiórkę na terenach ogólnodostępnych, jako tzw. zbiórkę uzupełniającą i za takie pojemniki odpowiada.
		Więcej pojemników do selektywnej zbiórki	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. Program nie ingeruje w zapisy Planu gospodarki odpadami, który jest oddzielnym dokumentem
		Częstszy wywóz baterii	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				Program nie ingeruje w zapisy Planu gospodarki odpadami, który jest oddzielnym dokumentem. Ponadto uwaga ta nie odnosi się do dokumentu o charakterze strategicznym.
10.	Maciej Mazur <i>elektronicznie</i>	Wprowadzić do Programu zapisy dopuszczające do eksploatacji jedynie te spalarnie odpadów i osadów, które mogą wykazać, potwierdzony badaniami wysoki stopień przekształcania odpadów, nawet do stopnia przemiany ich w paliwo odnawialne	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. Program nie ingeruje w zapisy Planu gospodarki odpadami, który jest oddzielnym dokumentem
11.	Maria Kaukiel <i>elektronicznie</i>	Zapisy Regulaminu utrzymania czystości umożliwiają firmom wymuszanie na mieszkańcach podpisywanie umów na odbiór minimum 120 l. odpadów, tymczasem wiele gospodarstw domowych nie „produkuje” tyle odpadów w ciągu 2 tygodni i muszą płacić za wywóz „powietrza”	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska
12.	mgr Adam Kulikowski, (Krajowe Stowarzyszenie Samorządowe Koło Terenowe Warszawa - Ochota) <i>pisemnie</i>	Wniosek o usprawnienie selektywnej zbiórki odpadów – poprawa dostępności m.in. poprzez zwiększenie liczby właściwie oznakowanych pojemników	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska
13.	Romuald Bogusz (Członek Zarządu Centrum Środowiska i Rozwoju) <i>elektronicznie</i>	W Programie nie ma mowy o sposobie zagospodarowania substancji organicznych	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. W PGO są zapisy (cytowane w rozdziale 5.2 Gospodarka odpadami) dotyczące zagospodarowywania substancji organicznych; wśród działań inwestycyjnych koniecznych do podjęcia dla wdrożenia systemu gospodarki odpadami wymieniono: - budowa kompostowni odpadów zielonych o wydajności 20 000 Mg/rok (pkt1c), budowa instalacji beztlenowej przeróbki odpadów ulegających biodegradacji o wydajności 10 000 Mg/rok (pkt1d)

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Wprowadzenie planowej zbiórki substancji organicznych, dopracowanie tego elementu gospodarki odpadami	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. W PGO są zapisy dotyczące zbierania odpadów ulegających biodegradacji
		Cała masa organiczna powinna trafiać nie na kompostowniki lecz do biogazowni, gdzie w procesie fermentacji pozyskano by ogromne ilości biogazu a wyfermentowana masa jest naturalnym, bezwonny nawozem. Składam wniosek aby dopracować ten element gospodarki odpadami w Warszawie.	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami. W PGO są zapisy (cytowane w rozdziale 5.2 Gospodarka odpadami) dotyczące zagospodarowywania substancji organicznych; wśród działań inwestycyjnych koniecznych do podjęcia dla wdrożenia systemu gospodarki odpadami wymieniono: -budowa kompostowni odpadów zielonych o wydajności 20 000 Mg/rok (pkt1c) - budowa instalacji beztlenowej przeróbki odpadów ulegających biodegradacji o wydajności 10 000 Mg/rok (pkt1d)
14.	Stanisław Kwiatkowski, (Służew nad Dolinką) <i>ustnie do protokołu</i>	Nowoczesna technologia PYROARC pozwala zagospodarować odpady(I m-ce na liście BAT w Sewilli) – z odpadów pozostaje tylko gaz i woda. Proszę przeanalizować te technologię utylizacji odpadów dla lewobrzeżnej Warszawy; www.pyroarc.com	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami. Nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami Program nie ingeruje w zapisy Planu gospodarki odpadami, który jest oddzielnym dokumentem
15.	Wojciech Sobotka <i>elektronicznie</i>	W wielu miejscach (Kasprzaka, Prymasa Tysiąclecia) brakuje koszy na śmieci	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami. Nie wchodzi w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami Program nie ingeruje w zapisy Planu gospodarki odpadami, który jest oddzielnym dokumentem

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
ROZDZIAŁY 5.3 i 6.3. RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI, OCHRONA WÓD				
1.	Aleksander Małkiewicz, (mieszkaniec os. Arbuzowa prezes Koła Mokotowskiego Krajowego Porozumienia Samorządowego) <i>ustnie do protokołu / pisemnie</i>	Wniosek o renaturalizację Potoku Służewieckiego	nie uwzględniono	Zadanie zawiera się w celach długookresowych i krótkookresowych rozdziału 5.3: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
2.	Aleksander Małkiewicz, (mieszkaniec os. Arbuzowa, prezes Koła Mokotowskiego Krajowego Porozumienia Samorządowego) <i>elektronicznie</i>	Jako zasadę przyjąć renaturalizowanie potoków i cieków naturalnych. Przykład złej praktyki: Potok Służewiecki. Należy doprowadzić do jego denaturalizacji; jako zasadę przyjąć w programie inwentaryzowanie wszystkich źródeł zanieczyszczeń cieków i zbiorników wodnych w mieście	nie uwzględniono	Zadanie zawiera się w celach długookresowych i krótkookresowych rozdziału 5.3: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
3.	Andrzej Werba <i>elektronicznie</i>	Brak władztwa nad ciekami w obrębie np. Wawra. Stan cieków (jakość wody) jest dramatyczna. Nikt nie ściga tych, którzy tę wodę zanieczyszczają.	nie uwzględniono	Zadanie zawiera się w celach długookresowych i krótkookresowych rozdziału 5.: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
4.	Janusz Białasik, (Towarzystwo Społeczno – Kulturalne „Miasto – ogród Sadyba”) <i>ustnie do protokołu</i>	Brak analizy poziomu wód gruntowych w rejonie Jeziora Czerniakowskiego	nie uwzględniono	Działanie zbyt szczegółowe, wykracza poza zakres Programu
5.	Jerzy Kocot <i>ustnie do protokołu</i>	Zabrakło informacji o stanie wód, przystosowanych do wielkiego miasta, które społeczeństwo może wykorzystać (wód dostosowanych do rozwijającego się miasta). Lustro wody wiślanej powinno być widoczne. Obecnie przez 230 dni w roku stany wody są niższe od średnich (co najwyżej średnie, a czasami tej wody w ogóle nie widać). To wynika z warunków przyrodniczych (wiosną śniegi topnieją itd.). Przy	nie uwzględniono	W Programie znajdują się informacje na temat stanów wód ujęte w perspektywie zagrożeń powodziowych (rozdział 6.1 Środowisko a zdrowie). Spiętrzanie wód jest sztucznym ingerowaniem w środowisko, są to działania wykraczające poza zakres merytoryczny Programu.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		obecnym rozwoju cywilizacji nie można zaakceptować, że wahania poziomu wody są nadzwyczaj duże i lustro wody jest niedostosowane do potrzeb miasta. W strategii miasta do roku 2020 ukazał się zapis, że w tym okresie będzie spiętrzona woda na Wiśle tak, aby można było zapewnić, w pełnym dostosowaniu do warunków miejskich, korzystanie z tych wód. Pojawił się temat, że brakuje elektrowni wodnych, wiatrowych. Natomiast jeżeli spiętrzymy wodę na Wiśle to 10-13 MW można by uzyskać. Mój wniosek to, aby wprowadzić do programu uporządkowanie gospodarki wodnej w Wiśle poprzez spiętrzenie wody i jej stabilizację (doprowadzenie do utrzymywania stałego poziomu).		
6.	Joanna Mazgajska, (Towarzystwo Ochrony Herpetofauny) <i>ustnie do protokołu</i>	Nieprawdziwe jest zawarte w Programie stwierdzenie o braku bezpośrednich zagrożeń dla Jez. Imielińskiego	nie uwzględniono	Uwaga zbyt ogólna
7.	Karol Bajer (hydrolog, mieszkaniec Ochoty) <i>ustnie do protokołu</i>	Rozdział o wodach jest kompilacją znanych publikacji, nie jest to nowy materiał	nie uwzględniono	Uwaga zbyt ogólna
8.	Mikołaj Wydrych <i>elektronicznie</i>	Zwrot "ciek wodny" - nie jestem do końca przekonany, czy jest to prawidłowy zwrot, ponieważ już słowo "ciek" oznacza, że coś cieknie/płynie i jest raczej rzeczą oczywistą, że chodzi tu o wodę. Ponadto, zwrot "ciek" jest stosowana przez IMGW (www.imgw.pl) i moim zdaniem tak właśnie powinna ona brzmieć	uwzględniono	W Programie zmieniono zapis „ciek wodny” na „ciek” [rozdziały 3.5 Wody powierzchniowe i podziemne, stosunki wodne, 5.4 Ochrona powierzchni ziemi, 6.1 Środowisko a zdrowie, 8 Kierunki działań systemowych]
		Jak najszybciej należy zaprzestać oddawania zanieczyszczeń płynnych bezpośrednio do Wisły	nie uwzględniono	Zagadnienia omawiane w Programie – np. modernizacja oczyszczalni ścieków Czajka
		Należy wprowadzić monitoring zużycia wód podziemnych	nie uwzględniono	Zadanie ujęte w Programie, w rozdziale 5.3.2. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi– Program działań

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				<u>Kierunki działań:</u> kontrolować wykorzystanie wód oligoceńskiego poziomu wodonośnego wraz z pomiarem położenia zwierciadła wód podziemnych, aby nadmierne zdepresjonowanie nie powodowało, oprócz rozszerzenia i pogłębienia istniejącego leja depresji, także ściągnięcia wód złej jakości z mioceńskiego poziomu wodonośnego
		Brak prac remontowych wzdłuż Kanału Wawerskiego. Od wielu lat nie jest on ani sprzątany (a jest w nim mnóstwo śmieci, zarówno w Wawrze jak i w Starej Miłosnej) ani koszony regularnie. Efekt jest taki, że kanał miejscami zarasta. Wspomnę też o niszczeniu kanału przez młodzież. Traktują kanał jako swoisty skatepark i rozjeżdżają jego skarpy rowerami i motocyklami, że nie wspomnę o budowaniu różnych konstrukcji tzw. hopek. Do kanału często wpuszczane są ścieki. Ponadto kanał jest odbiornikiem potężnej ilości zanieczyszczonych wód opadowych i może warto pomyśleć o jakimś osadniku lub filtrach przed połączeniem się kanału z wodami Wisły.	nie uwzględniono	Uwaga zbyt szczegółowa w stosunku do zakresu Programu Generalne zasady ujęte w zadaniach, kierunkach działań i celach rozdziałów: Ochrona wód oraz Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, między innymi: <u>Cele długookresowe do roku 2016:</u> - Regulacja cieków powierzchniowych i utrzymanie systemów melioracyjnych, - Tworzenie dobrych praktyk w zakresie zagospodarowywania wód opadowych i roztopowych z uwzględnieniem zagospodarowania ich w miejscu powstawania, - Poprawa gospodarki wodno – ściekowej miasta, zgodnie z opracowanymi koncepcjami i programami, - Całkowita likwidacja zrzutu ścieków nieoczyszczonych z miasta, ochrona jakości wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników tych wód na terytorium miasta <u>Cele krótkookresowe do 2012 roku:</u> - Poprawa gospodarki wodno-ściekowej, ze szczególnym naciskiem na uporządkowanie systemu odprowadzania ścieków opadowych z

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				terenów zurbanizowanych i przemysłowych oraz likwidację nielegalnych wylotów ścieków. Docelowo planuje się objęcie systemem kanalizacji i wodociągów całego obszaru miasta oraz modernizację istniejących odcinków kanalizacji (kolektorów głównych i sieci rozdzielczych)
9.	Liliana Religa <i>pisemnie</i>	Otworzenie większej liczby punktów poboru wody oligoceńskiej	nie uwzględniono	Zagadnienie omówione w Programie w rozdziale 5.3.2. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi – Program działań: <u>Kierunki działań:</u> kontrolować wykorzystanie wód oligoceńskiego poziomu wodonośnego wraz z pomiarem położenia zwierciadła wód podziemnych, aby nadmierne zdepresjonowanie nie powodowało, oprócz rozszerzenia i pogłębienia istniejącego leja depresji, także ściągnięcia wód złej jakości z mioceńskiego poziomu wodonośnego <u>Harmonogram:</u> zadanie 8.3.1.1. warunkowo dopuszczane jest wykorzystanie wód oligoceńskich wyłącznie na potrzeby ogólnodostępnych punktów czerpalnych
10.	Stefan Maciąg (architekt zieleni) <i>ustnie do protokołu</i>	Jeziorko Czerniakowskie jest dziedzictwem narodowym, są to tereny naturalnego polderu Warszawy, mają potencjał być błoniami Warszawy, dużym problemem jest brak mpzp dla otuliny Jeziorka, jak również dopuszczanie w koncepcjach zagospodarowania tych terenów wprowadzenia zabudowy niskiej	nie uwzględniono	Uwaga wykracza poza zakres problemowy Programu Ochrony Środowiska, dotyczy polityki przestrzennej miasta (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
		Nie należy prowadzić inwestycji na terenach o płytkim występowaniu wód gruntowych	nie uwzględniono	Brak podstaw prawnych i merytorycznych do sformułowania takiego zapisu; ponadto uwaga dotyczy polityki przestrzennej miasta.
11.	mgr inż. Janusz Kubiakowski (prezes Stowarzyszenia Inżynierów i Techników	W ramach przygotowywania nowej polityki ekologicznej stolicy powinien być uwzględniony problem ochrony poziomu wód podziemnych i powierzchniowych. Rozwój infrastruktury i	nie uwzględniono	Zagadnienia poruszane w uwadze zostały uwzględnione w zadaniu 1.4.1. Poprawa skuteczności funkcjonowania SPW poprzez określenie zasad „dobrej praktyki”

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
	Wodnych i Melioracyjnych,) <i>pisemnie</i>	budownictwa stolicy i strefy podmiejskiej powoduje zanik oraz znaczące obniżanie się poziomu wód. Nowa polityka ekologiczna, a w ślad za nią konkretne działania powinny powodować stabilizację wieloletnią, a nawet odtwarzanie tych zasobów		zagospodarowania terenów wchodzących w jego skład (dotyczy to opracowania katalogu rozwiązań rekomendowanych do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zapewniających funkcjonowanie hydrologiczne lub/i klimatyczne lub/ i biologiczne obszaru oraz zachowanie powiązań przyrodniczych) Program uwzględnia konieczność prawidłowej gospodarki wodami deszczowymi w rozdziale 5.3.2. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi – Program działań: • Tworzenie dobrych praktyk w zakresie zagospodarowywania wód opadowych i roztopowych z uwzględnieniem zagospodarowania ich w miejscu powstawania • Poprawa gospodarki wodno – ściekowej miasta, zgodnie z opracowanymi koncepcjami i programami • Poprawa gospodarki wodno-ściekowej, ze szczególnym naciskiem na uporządkowanie systemu odprowadzania ścieków opadowych z terenów zurbanizowanych i przemysłowych oraz likwidację nielegalnych wylotów ścieków. Docelowo planuje się objęcie systemem kanalizacji i wodociągów całego obszaru miasta oraz modernizację istniejących odcinków kanalizacji (kolektorów głównych i sieci rozdzielczych). Do tej kwestii odnoszą się również zapisy w następujących akapitach : <u>Kierunki działań długo- i krótkookresowych</u> • Szczególny nacisk należy także położyć na wykorzystywanie wód powierzchniowych do celów rekreacyjnych oraz porządkowanie

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				gospodarki wodno – melioracyjnej, z zaakcentowaniem tworzenia systemu zagospodarowywania wód opadowych i roztopowych z uwzględnieniem zagospodarowania ich w miejscu powstawania. • Podstawowym instrumentem sterowania przez miasto gospodarką wodną w zakresie zrównoważonego wykorzystywania zasobów będą wydawane pozwolenia wodnoprawne oraz tworzone Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego i decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. • Niezmiernie istotnym elementem ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych jest uporządkowanie gospodarki wodno – kanalizacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem wód opadowych. Jednym ze sposobów realizacji tego zadania jest budowa systemu bioretencji. <u>Główne metody realizacji ochrony zasobów wód na terenie miasta:</u> • podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zasięgu kanalizacji zbiorczej na rzecz kanalizacji rozdzielającej wody deszczowe od ścieków sanitarno-bytowych i przemysłowych (realizator zadania: m.st. Warszawa, MPWiK); nadzór merytoryczny nad prawidłowym wykonaniem decyzji administracyjnych w zakresie gospodarowania wodą, decyzji planistycznych, budowlanych itp., (realizator zadania: m.st. Warszawa). W Programie znajdują się informacje na temat stanów wód ujęte również w perspektywie zagrożeń powodziowych (rozdział 6.1 Środowisko a zdrowie).

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
12.	Vattenfall Heat Poland <i>elektronicznie</i>	Należy poprawić wielkość poboru wód podziemnych przez Ciepłownię Kawęczyn z 400 m3/h na 150 m3/h	uwzględniono	Poprawiono zapisy Programu w rozdziałach 3.5 Wody powierzchniowe i podziemne, stosunki wodne oraz 5.3 Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
		Wody podziemne o podwyższonej zawartości metali ciężkich w pobliżu Ec Siekierki, Żerań i Ciepłowni Kawęczyn – wyniki badań naszego monitoringu nie wykazują ponadnormatywnego stężenia metali ciężkich w wodach podziemnych, za wyjątkiem tych (np. żelazo, mangan), które stanowią tło geochemiczne charakterystyczne dla regionu; wnioskujemy o usunięcie powyższego zapisu	uwzględniono	Usunięto zapis : „W pobliżu takich zakładów jak elektrociepłownie Żerań, Kawęczyn i Siekierki, emitujących duże ilości pyłów, zaznaczają się strefy o podwyższonej zawartości metali ciężkich.” (rozdział 6.3 Ochrona wód podziemnych.)
13.	Wiesław Kłosiński <i>elektronicznie</i>	Stacja zlewna przy ul. Korotyńskiego musi zostać zlikwidowana, spławianie nieczystości musi być przeniesione do oczyszczalni Południe	nie uwzględniono	Nie dotyczy treści ani zakresu Programu
		Czy skratki będą spalane na Czajce czy też wywożone na składowiska?	nie uwzględniono	Nie dotyczy treści ani zakresu Programu, dotyczy konkretnej inwestycji, dla której sporządzony jest Raport oddziaływania na środowisko
		Czy gaz produkowany przy fermentacji ścieków będzie włączony do sieci czy też zużywany tylko na oczyszczalni?	nie uwzględniono	Nie dotyczy treści ani zakresu Programu, dotyczy konkretnej inwestycji, dla której sporządzony jest Raport oddziaływania na środowisko
ROZDZIAŁ 5.4 i 5.5. : OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI, GOSPODAROWANIE ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI				
1.	Aleksander Małkiewicz, (mieszkaniec os. Arbuzowa prezes Koła Mokotowskiego Krajowego Porozumienia Samorządowego) <i>ustnie do protokołu</i>	Wniosek o zabezpieczenie Doliny Służewieckiej i skarpy (zapobieganie zagrożeniom ze strony transportu – drgania)	nie uwzględniono	Uwaga zbyt szczegółowa. W Programie jest sformułowany cel krótkookresowy: Ochrona powierzchni ziemi przed trwałymi zmianami naturalnych form rzeźby terenu oraz wskazany kierunek działania: Zapobieganie działaniom prowadzącym do trwałego zniekształcenia naturalnych form terenu za wyjątkiem sytuacji wynikających z realizacji ważnych przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze mieszkańców.
2.	Stefan Maciąg (architekt zieleni) <i>ustnie do protokołu</i>	W Berlinie tereny poprzemysłowe przerabia się na ogrody, u nas na odwrót	nie uwzględniono	Jednym z głównych celów długookresowych w zakresie ochrony powierzchni ziemi jest: Rekultywacja terenów zdegradowanych i

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				poprzemysłowych. Większość z wytyczonych kierunków działań jest nastawiona na diagnozę i ocenę stanu zanieczyszczenia gleb i ziemi w Warszawie, będące podstawą dla dalszego etapu - rekultywacji gleb
3.	Tomasz Małkiewicz (Prezes Stowarzyszenia Zielone Paliwo) <i>ustnie do protokołu</i>	W treści Programu nie znalazło się zagadnienie ilości produktów ropopochodnych znajduje się gruntach wzdłuż torów	uwzględniono	W rozdziale o zanieczyszczeniu gleb substancjami organicznymi wprowadzono dopisek o braku danych n.t. zanieczyszczenia produktami ropopochodnymi gruntów wzdłuż torowisk. Nie prowadzono badań w tym kierunku
4.	Wiesław Kłosiński <i>elektronicznie</i>	W ramach czystości gleby i oszczędności miejsca powinno się upowszechnić kremacje zmarłych oraz wprowadzić odpowiednie ułatwienia w tym zakresie	nie uwzględniono	Nie dotyczy zakresu problemowego Programu
ROZDZIAŁ 6.1: ŚRODOWISKO A ZDROWIE				
1.	Bartłomiej Kozek (Partia Zieloni 2004) <i>ustnie do protokołu / pismem</i>	Za mała rola kwestii ochrony zdrowia, tylko w odniesieniu do poważnych awarii; wniosek o uwzględnienie w większym zakresie wpływu zanieczyszczeń środowiskowych na nasz stan zdrowia i kosztami z tym związanymi, wniosek o oszacowanie finansowych strat, jakie ponoszą przedsiębiorstwa i instytucje publiczne, związanych np. z pracowniczymi zwolnieniami chorobowymi czy też zwiększonymi wydatkami z budżetu miasta i państwa na sektor zdrowotny	nie uwzględniono	Zagadnienia związane z wpływem stanu środowiska na zdrowie mieszkańców przedstawiono w rozdziale 6.1. Środowisko a zdrowie. Z uwagi na fakt, że stan poszczególnych elementów środowiska, jak również wywieranych na środowisko presji został przedstawiony szczegółowo w pozostałych rozdziałach programu, w rozdziale tym przedstawiono wyłącznie zagrożenie stwarzane dla zdrowia i życia mieszkańców Warszawy przez poważne awarie, transport materiałów niebezpiecznych oraz zagrożenia naturalne.
2.	cng.auto.pl <i>pismem</i>	Wprowadzenie dodatkowego celu długookresowego do roku 2016 i krótkookresowego do roku 2012: wykreowanie mechanizmów ograniczających transport oraz składowanie paliw płynnych dostarczanych w transporcie kołowym na rzecz zwiększania udziału paliwa gazowego dostarczanego infrastrukturą podziemną	uwzględniono	Wprowadzono dodatkowy cel długookresowy do roku 2016 i krótkookresowy do roku 2012: <i>wykreowanie mechanizmów ograniczających transport oraz składowanie paliw płynnych dostarczanych w transporcie kołowym na rzecz zwiększania udziału paliwa gazowego dostarczanego infrastrukturą podziemną</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
ROZDZIAŁ 6.2: JAKOŚĆ POWIETRZA				
1.	Aleksander Małkiewicz, (mieszkaniec os. Arbuzowa prezes Koła Mokotowskiego Krajowego Porozumienia Samorządowego) <i>pisemnie</i>	Należy monitorować ocieplanie budynków i towarzyszący temu zwyczaj niszczenia (zalepiania) gniazd np. języków	nie uwzględniono	W Programie uwzględniono to zagadnienie, rozdział 5.1.2. Ochrona przyrody i krajobrazu – Program działań, <u>cel krótkookresowy do roku 2012::</u> <i>Wdrożenie zasad dobrej praktyki w zakresie ochrony gatunkowej fauny i flory, w tym zasad opracowanych przez Biuro Ochrony Środowiska w zakresie termoizolacji budynków oraz zawieszania reklam wielkoformatowych (realizatorzy zadań: Urząd m.st. Warszawy – BOŚ, Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego).</i>
2.	Bartłomiej Kozek, Irena Kołodziej (Partia Zieloni 2004) <i>pisemnie</i>	Przekraczanie dopuszczalnych norm emisyjnych na Ochocie i występujące w pobliżu dróg skażenie gleb wskazują na to, że dominacja indywidualnego transportu samochodowego musi zostać ograniczona. Dominacja ta przybiera dziś tak kuriozalne formy, jak wycinanie przydrożnych drzew. Uważamy, że to zjawisko niedopuszczalne, jako że stanowią one najlepszą barierę dla dalszej ekspansji zanieczyszczeń emitowanych przez transport – zanieczyszczeń, które w znaczący sposób wpływają na stan powietrza na poziomie lokalnym	nie uwzględniono	Program, jako jeden z kierunków działań m.in. w zakresie ochrony powietrza zakłada rozwój zieleni miejskiej jako działanie zmierzające do poprawy jakości środowiska [rozdział 6.2.1. Ochrona powietrza atmosferycznego – Program działań; Kierunki działań długookresowych i krótkookresowych]
		Chcemy, by dochody z takich źródeł, jak płatne parkowanie, szły na poprawę jakości zrównoważonego społecznie i ekologicznie transportu zbiorowego w naszym mieście i by było to zagwarantowane prawnie.	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy zakresu Programu, jako dokumentu o charakterze strategicznym
		Promocja intermodalnych sposobów przemieszczania się wymaga zapewnienia odpowiednich zasobów finansowych, tymczasem znacznie więcej planuje się przeznaczyć na drogi niż np. na poprawę jakości miejskiego taboru komunikacyjnego. Dziwi nas też fakt zmniejszenia po roku 2011 funduszy na rozwój infrastruktury drogowej, tym bardziej, że w tym roku nie doszło do żadnych znaczących inwestycji w tym zakresie, takich jak zintegrowanie sieci ścieżek, budowa	nie uwzględniono	Uwaga w znacznej części nie dotyczy zakresu Programu. Jednakże należy zauważyć, że zwiększenie płynności ruchu, zintegrowane planowanie systemu transportowego, rozwój systemu ścieżek rowerowych, promocja roweru jako środka transportu uwzględnione zostały jako kierunki działań krótko- i długookresowych w rozdziale 6.2.1. Ochrona powietrza atmosferycznego – Program działań; oraz zadania. harmonogramu rzeczowo-

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		miejskich wypożyczalni czy parkingów rowerowych, zapowiadane na dalszą przyszłość. Popieramy dalszy rozwój sieci buspasowej, wprowadzenie w dalszej perspektywie opłat za wjazd do centrum miasta, apelujemy też o dofinansowanie kursów eco-drivingu, mogących zmniejszyć emisje gazów o 35%, a także działania na rzecz rozpowszechnienia „zielonej fali” i innych systemów udrażniających w mieście. Tylko poprzez zmasowane i wielotorowe działania w tym sektorze uda się nam zmniejszyć ilość hałasu i zanieczyszczeń powietrza oraz gleb.		finansowego przypisane do celu 7.2.1. <i>Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych</i>
		W warunkach stołecznych uważamy za priorytetowe większe włączenie sieci kolejowej w obręb miejskich planów zmniejszania korków. W marcu 2009 roku zaproponowaliśmy jednolite oznaczenia graficzne linii SKM, WKD, KM i metra. Uważamy, że Ratusz powinien rozpocząć negocjacje z przewoźnikami w tej sprawie – jednolita informacja ułatwiłaby korzystanie z kolei i zwiększyłaby jej atrakcyjność, co nie pozostałoby bez wpływu zarówno na środowisko, jak i na kondycję finansową kolejowych spółek. Niestety, brakuje nam skoordynowanych działań władz miasta w tej sprawie. Niedawny przykład Placu Wileńskiego i spychania pieszych do podziemi pomimo przyjęcia strategii zrównoważonego transportu pokazuje, że obok szczytnych, zapisanych w dokumentach chęci potrzebna jest polityczna wola do ich realizacji	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy zakresu Programu
3.	Bartłomiej Kozek (Partia Zieloni 2004) <i>ustnie do protokołu</i>	Niepokoi nas, że w najbliższych latach będą zmniejszane wydatki na sieć rowerową i termomodernizację	nie uwzględniono	Nie dotyczy treści Programu. W dokumencie uwzględniono zarówno potrzebę termomodernizacji budynków, jak też rozwoju komunikacji rowerowej
		Postulat stworzenia Stołecznej Polityki Klimatycznej wraz z zaleceniami	nie uwzględniono	Zalecenia zawarte we wniosku mają odzwierciedlenie w treści Programu

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
4.	Bohdan (nazwisko nieczytelne) <i>pisemnie</i>	W celu redukcji zanieczyszczeń powietrza spowodowanych przez EC Żerań a odczuwalnych szczególnie na osiedlu Potok należy: podwyższyć kominy, usprawnić elektrofiltry, zastosować odsiarczanie spalin	nie uwzględniono	W zakładach Vattenfall Heat Poland S.A., WIOŚ w Warszawie każdego roku w sezonie grzewczym przeprowadza kontrole kompleksowe, w których sprawdzane jest przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony środowiska dla wszystkich komponentów środowiska. W Elektrociepłowni Żerań emisje substancji do powietrza wprowadzane są przez 3 emitory: jeden o wysokości 200 m i dwa o wysokościach 100 m. Oddziaływanie emitorów Elektrociepłowni Żerań monitorowane jest na stacji pomiarowej zlokalizowanej przy ul Porajów. Z wieloletnich obserwacji oraz danych pomiarowych wynika, że oddziaływanie zakładu na tereny znajdujące się w jego bezpośrednim otoczeniu jest niewielkie i dotyczy tylko krótkich okresów związanych z rozruchem kotłów. Emisja substancji z emitorów Elektrociepłowni Żerań odbywa się w wyższych warstwach atmosfery, a jej oddziaływanie może być zauważalne poza terenem Warszawy. Modernizacja elektrofiltrów w zakładach Vattenfall Heat Poland S.A. rozpoczęła się w 2003 r. i od tego czasu wymieniono na 18 kotłach pyłowych elektrofiltry na urządzenia najnowszej generacji, których sprawność wynosi 99,9%. Nowe elektrofiltry pozwoliły w bardzo znacznym stopniu ograniczyć emisję pyłów do powietrza. Zmodernizowane elektrofiltry osiągają stężenia emisji pyłu poniżej 50 mg/Nm ³ przy obowiązujących od 2008 r. normach 100 mg/Nm ³ . Elektrociepłownia Żerań prowadzi również ciągły monitoring emisji na emitorach. Raporty przesyłane są w obowiązującym trybie do WIOŚ w Warszawie i nie wskazują na występowanie przekroczeń. Należy jednak zaznaczyć, że zgodnie z obowiązującym prawem w trybie rozruchu kotła mogą wystąpić wyższe emisje i te okresy nie są brane

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				pod uwagę przy sporządzaniu raportów. Elektrofiltry, które działają w Vattenfall Heat Poland S.A. są najnowocześniejszymi urządzeniami do odpylania spalin, ich skuteczność jest na bieżąco sprawdzana, a urządzenia utrzymywane są w dobrym stanie technicznym. W Elektrociepłowni Żerań pracują dwa nowoczesne kotły w technologii fluidalnej, co pozwoliło na znaczne obniżenie emisji zanieczyszczeń bez stosowania dodatkowych instalacji oczyszczania spalin. Technologia fluidalna umożliwia redukcję tlenków azotu oraz dwutlenku siarki (w komorze kotła dozowana jest mączka wapienna, z którą łączy się siarka i otrzymywany jest na elektrofiltrze odpad – gips). Ww. technologia pozwala również na łączne spalanie węgla i biomasy bez konieczności ingerowania w strukturę kotła. Pilotażowa instalacja była testowana i od jesieni 2010 r. rozpocznie się produkcja „zielonej energii” w docelowej instalacji współspalania biomasy. Węgiel stosowany w Elektrociepłowni Żerań zgodnie z zapisami pozwolenia zintegrowanego zawiera ok. 0,66% siarki. Technologia pieców fluidalnych jest technologią pyłącą, jednak zainstalowanie wysokosprawnych elektrofiltrów pozwala na obniżenie emisji pyłów do wartości 50 mg/Nm³
5.	dr hab. inż. Lech Łobocki (Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej) <i>ustnie do protokołu</i>	Istnieje nowa Dyrektywa Ochrony Powietrza dotycząca wskaźnika jakości powietrza PM 2,5 i będzie ona wdrożona - brak tej kwestii w Programie; Czy wiadomo, jak daleko jest Warszawa od spełniania docelowych norm w tym zakresie (na lata 2015 i 2020); jakie kroki można w tym celu podjąć. Czy proponowany w Programie zakres działań tj. rozwój transportu zbiorowego zamiast komunikacji indywidualnej okaże się wystarczający?	nie uwzględniono	Jest o tym wzmianka w Programie, Dyrektywa nie jest jeszcze transponowana do prawa polskiego, pierwsza ocena PM 2,5 będzie przeprowadzona za 2010 r i ma być wykonana do 31.03.2011r. problem w programie został mocno zasygnalizowany

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
6.	dr inż. Witold Jaszczuk (Politechnika Warszawska; Zielone Mazowsze) <i>elektronicznie</i>	Nie ma danych o stężeniu pyłu PM10 z okolic centrum biznesowego na Mokotowie (okolice Galerii Mokotów)	nie uwzględniono	Wyjaśnienie: W Systemie Oceny Jakości Powietrza funkcjonują stanowiska pomiarowe, które monitorują stężenia pyłu PM10. Stacja zlokalizowana w Warszawie przy Al. Niepodległości jest stacją badającą wpływ zanieczyszczeń komunikacyjnych na stan jakości powietrza, czyli imisję. Jednocześnie należy zaznaczyć, że lokalizacja stacji odzwierciedla warunki typowego „hot spot”- gorącego punktu, gdzie występuje duże natężenie ruchu pojazdów (ok. 70 000 poj./dobę), kanion uliczny w którym warunki przewietrzania są utrudnione i w wielu sytuacjach meteorologicznych dochodzi do kumulacji zanieczyszczeń. Stacja komunikacyjna ma bardzo małą reprezentatywność obszarową (około 0,2 km), stąd też pokazuje dokładnie poziomy stężenie w danym punkcie pomiarowym na odcinku drogi zabudowanym z obu stron wysokimi budynkami. Na stacji pomiarowej, do której się Pan odnosi w pytaniu, zlokalizowanej przy ul. Oskara Langego wykonywane były pomiary do 2003 r. Lokalizacja tej stacji oraz zakres pomiarowy określony został w latach 80, gdy decyzją Wojewody Warszawskiego w ramach Warszawskiej Sieci Pomiarowej dzisiejszy Vattenfall Heat Poland S.A. zobligowany został do wykonywania pomiarów, których celem było badanie wpływu Elektrociepłowni Siekierki na poziomy stężenie na terenie miasta. Stacja zlokalizowana była w rejonie występowania potencjalnych maksymalnych stężeń pochodzących z oddziaływania emisji punktowej z elektrociepłowni. Na stacji wykonywano pomiary manualne dwutlenku siarki, dwutlenku azotu oraz pyłu refraktometrycznego BS. Metody pomiarowe, którymi monitorowano stan jakości powietrza nie spełniały wymagań unijnych, ponieważ zarówno dwutlenek siarki, jak i dwutlenek

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				azotu może być monitorowany metodami tylko referencyjnymi, określonymi w dyrektywach unijnych oraz rozporządzeniach Ministra Środowiska (przy pomocy analizatorów automatycznych jako stężenia 1-godzinne), a stężenia pyłu muszą być określone metodą wagową (pyłomierz wyposażony jest w głowicę do separacji frakcji). Pomiary pyłu BS monitorowane na tej stacji były przeliczane na pył PM10 przy pomocy przelicznika, jednak metoda ta nie określała rzeczywistych pomiarów pyłu drobnego. Wielkości stężenia średniorocznego pyłu BS przeliczone na pył PM10, na stacji zlokalizowanej przy ul. Oskara Langego w 2002 r. kształtowały się na poziomie $39 \mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast w 2003 r. $30,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Z chwilą wygaśnięcia zapisów obligujących Elektrociepłownię Siekierki do wykonywania pomiarów, zostały one zakończone, ponieważ stacja ta była własnością dzisiejszego Vattenfall Heat Poland S.A. Przy wykonywaniu rocznych ocen jakości powietrza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie wykorzystuje jako metodę wspomagającą modelowanie imisji pyłu zarówno dla wartości 24-godzinnych, jak również dla stężeń średniorocznych. W Programie Ochrony Środowiska dla m.st. Warszawy zamieszczone są mapy obrazujące izolinie ww. stężeń (mapa 6.2.13., 6.2.14.). Wynika z nich, że wartości stężeń średniorocznych we wskazanym przez Pana rejonie nie są ponadnormatywne, stanowią od $23\text{--}30 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a stężenia 24-godzinne kształtują się na poziomie od $45\text{ do }55 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co oznacza, że norma dobową może być przekraczana. Ta informacja jest sprawdzana przy każdej ocenie rocznej, stąd też m. st. Warszawa ze względu na niedotrzymanie standardów jakości powietrza w

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				zakresie normy dobowej dla pyłu PM10 jest kierowana do wykonywania Programów Ochrony Powietrza (klasa C). Na poziomy stężenie pyłu ma wpływ wiele czynników: emisja punktowa, emisja powierzchniowa, emisja liniowa oraz bardzo znaczącym elementem jest również emisja napływowa. Pył drobny PM10 oraz pył PM2.5 jest zanieczyszczeniem transgranicznym, który przy sprzyjających warunkach pogodowych jest transportowany na bardzo duże odległości do 2500 km. Zarówno pyły inhalabilne, jak i pyły respirabilne powstają również w powietrzu atmosferycznym w wyniku przemian chemicznych tworząc aerozole wtórne pochodzące od emisji pierwotnej zanieczyszczeń gazowych. Wskazany w pytaniu przez Pana teren na pewno nie jest źle przewietrzany kanionem ulicznym i nieuzasadnione jest twierdzenie o „zatrważającym” stanie jakości powietrza w tym rejonie. Stacje pomiarowe monitorujące „tło miejskie” muszą być zlokalizowane w rejonie dobrze przewietrzonym, mieć niezaburzony przepływ powietrza wokół czerpni oraz nie mogą uwzględniać bezpośredniego wpływu jakiegokolwiek emisji (rozporządzenie MS z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 5, poz. 31). Stacje zlokalizowane w mieście mają małą reprezentatywność obszarową ze względu na zwartą zabudowę i zawsze należy interpretować wyniki pomiarowe jako pomiar w danym punkcie. Dlatego też metodą obrazującą przestrzenny rozkład stężeń na dużym obszarze jest zastosowanie modelu, który uwzględnia rzeczywiste warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. W Warszawie podwyższone stężenia zanieczyszczeń występują w

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				szczytach komunikacyjnych oraz przy dość często występujących zimą zjawiskach inwersyjnych (wyżej nad Rosji) charakteryzujących się bardzo małymi prędkościami wiatru oraz brakiem ruchów wstępujących powietrza, co powoduje kumulację zanieczyszczeń przy powierzchni ziemi. Należy również zaznaczyć, że poprawa warunków ruchu na drogach (płynność, odpowiednia prędkość pojazdów bez tworzenia „korków”) oraz poprawa jakości nawierzchni dróg i eliminacja starych niesprawnych samochodów na pewno spowoduje obniżenie emisji liniowej. Stacja przy ulicy Oskara Langego nie została zlikwidowana ze względu na sugerowane przez Pana „ukrycie” mierzonych stężeń zanieczyszczeń, tylko ze względu na niespełnianie podstawowych wymogów dotyczących jakości pomiarów. Normy dopuszczalne dotyczą pomiarów wykonywanych metodami referencyjnymi, a w przypadku pyłu monitorowany ma być pył PM10 (o średnicy aerodynamicznej ziaren mniejszej niż 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i o średnicy aerodynamicznej ziaren mniejszej niż 2.5 mikro g/m^3). Reasumując oceniam, że Pańskie wątpliwości wynikają z niepełnej lub niewłaściwie zinterpretowanej informacji o zagadnieniu.
7.	Janusz Dzido (Mokotowskie Towarzystwo Zachowania Klina Napowietrzającego Warszawy) <i>ustnie do protokołu</i>	Dlaczego Państwo nie uwzględniliście roli klinów napowietrzających?. Jest to bardzo ważne. Należy wietrzyć, zwłaszcza centrum.	nie uwzględniono	Kliny napowietrzające są uwzględnione w Programie, w harmonogramie rzeczowo-finansowym: zadanie 7.1.1.1 <i>Ochrona klinów napowietrzających harmonogramu</i> oraz w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako część Systemu Przyrodniczego Warszawy
8.	Karol Wieczorek (CNG Auto.pl) <i>pisemnie</i>	W podpunkcie 6.2.1. zbyt ogólnie ujęto termin „niskoemisyjne paliwa i technologie”. Nieścisłość tego zapisu może prowadzić do zbyt rozbieżnych	uwzględniono częściowo	Uwaga została uwzględniona w kierunkach działań, jednak bez szczegółowego wymieniania rodzajów paliw niskoemisyjnych.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		interpretacji, szczególnie w przypadku transportu kołowego. Proponujemy zawężenie terminu i użycie konkretnych zastosowań w przypadku transportu kołowego. Postulat: wprowadzenie zapisu: „paliwa gazowe oparte na metanie w połączeniu z technologią hybrydową w transporcie kołowym” oraz „niskoemisyjnych paliwach odnawialnych opartych na metanie” W Warszawie na chwile obecną wszystkie wielkopojemne autobusy zasilane są olejem napędowym. Taka sytuacja jest ewenementem na skalę europejską, gdyż już od dawna w wielu miastach stołecznych na naszym kontynencie w publicznym transporcie kołowym wdraża się bardziej ekologiczne paliwa, pochodzenia poza naftowego. Wykorzystuje się do tego nośniki: CNG – sprężony gaz ziemny, LNG – skroplony gaz ziemny, bioCNG – mieszanka metanu pochodzącego z biogazowi przy miejskich wysypiskach odpadów/oczyszczalniach ścieków oraz gazu ziemnego, hythane – mieszanka wodoru oraz gazu ziemnego, wodór. Proponujemy wpisanie do dokumentu powyższych zapisów konkretyzujących termin niskoemisyjne paliwa i technologie		W kierunkach działań zapisano (rozdział 6.2.1 Ochrona powietrza – program działań): - wprowadzenie paliw gazowych opartych między innymi na metanie w połączeniu z technologią hybrydową w transporcie kołowym, -wprowadzenie nowych niskoemisyjnych paliw odnawialnych np. opartych na metanie w systemie transportu publicznego, Program nie narzuca rozwiązań szczegółowych.
		Na chwile obecną według Dyrektywy 2005/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 września 2005 r., w zakresie norm emisji gazów powstałych przy spalaniu paliwa, obowiązują normy EURO V (norma dla pojazdów ciężarowych oraz autobusów o dmc powyżej 3,5 t). Jednak w interesie społecznych wskazane jest zawarcie zapisu o jak najwyższych normach, wprowadzających najwyższe wymogi ograniczenia emisji spalin	uwzględniono	W kierunkach działań zapisano (rozdział 6.2.1 Ochrona powietrza – program działań): -systematyczna wymiana taboru samochodowego w komunikacji publicznej spełniającego wymagania norm EURO z wyraźnym dążeniem do spełniania norm EURO VI
		W sformułowaniu: „prowadzenie restrykcyjnej polityki wobec posiadaczy pojazdów niespełniających wymogów norm EURO” brak opisu działań mających na celu	uwzględniono	W kierunkach działań zapisano (rozdział 6.2.1 Ochrona powietrza – program działań): -prowadzenie restrykcyjnej polityki wobec

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		wdrożenie polityki w przypadku niespełnienia konkretnych norm emisji spalin. Polityka restrykcyjna powinna mieć charakter regresywny, gdzie posiadacze pojazdów spełniających odpowiednio wyższe standardy powinni ponosić mniejsze koszty form opodatkowania proekologicznego prawa miejscowego. Proponujemy zmianę zapisu na: „Prowadzenie restrykcyjnej polityki pojazdów niespełniających wymogów EURO połączona z ulgami dla pojazdów zasilanych ekologicznymi paliwami”.		<i>posiadaczy pojazdów niespełniających wymogów norm EURO połączona z ulgami dla pojazdów zasilanych ekologicznymi paliwami”</i>
		Zapis „tworzenie stref z zakazem ruchu ma ograniczony charakter, gdyż odnosi się wyłącznie do zakazu ruchu samochodów na określonym obszarze. Nie wprowadza żadnych obostrzeń dla pojazdów dopuszczonych do ruchu w takiej strefie: środków komunikacji miejskiej, służb porządkowych, służb komunalnych, przedsiębiorstw przewozowych. Apelujemy o wprowadzenie wymogu spełniania przez te pojazdy najwyższych norm ekologicznych poprzez zastosowanie alternatywnych paliw opartych na metanie. Postulujemy zmianę zapisu na : „tworzenie stref z zakazem ruchu samochodów oraz wymogiem zasilania ekologicznymi paliwami pojazdów dopuszczonych tam do ruchu”.	uwzględniono	W kierunkach działań zapisano (rozdział 6.2.1 Ochrona powietrza – program działań): - <i>tworzenie stref z zakazem ruchu samochodów oraz wymogiem zasilania ekologicznymi paliwami pojazdów dopuszczonych do ruchu w tych strefach</i>
		Zapis „ polityka cenowa opłat za przejazdy zachęcająca do korzystania z transportu publicznego ma ograniczony charakter (jego celem jest ograniczenie ruchu samochodów jako takiego). Powinny zostać wprowadzone priorytety dla paliw ekologicznych, w tym opartych na metanie. Postulujemy wprowadzenie w polityce opłat za przejazdy ulg dla pojazdów wykorzystujących ekologiczne paliwo oparte na metanie.	uwzględniono	W kierunkach działań zapisano (rozdział 6.2.1 Ochrona powietrza – program działań): - <i>uwzględnienie w „polityce opłat”, ulg za przejazdy dla pojazdów wykorzystujących ekologiczne paliwa</i> Program nie narzuca rozwiązań szczegółowych

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
9.	Krzysztof Kostawa <i>pisemnie</i>	Władze Warszawy próbują walczyć z problemem do którego w znacznym stopniu się przyczyniły wydając zgodę na przebieg przez Warszawę dróg ekspresowych S-2, S-7, i S-8, które będą służyć głównie do tranzytu na linii wschód – zachód i przyczynią się do dodatkowego zanieczyszczenia środowiska w Warszawie. Nazwanie tych dróg południową i północną obwodnicą Warszawy jest kłamstwem, z definicji obwodnicy wynika, że droga ta powinna omijać Warszawę a w rzeczywistości tak nie jest`	nie uwzględniono	Warszawa jest miastem, w którym w sposób lawinowy rośnie liczba samochodów poruszających się po drogach miasta. Jednocześnie od wielu lat system komunikacyjny nie był dostosowywany do ciągle zwiększającej się liczby pojazdów. W chwili obecnej w mieście dochodzi do wielu sytuacji, które powodują tworzenie zatorów komunikacyjnych, zwiększając w ten sposób emisję zanieczyszczeń. Na podstawie pomiarów stężeń substancji na stacji komunikacyjnej można zauważyć ścisłą zależność pomiędzy warunkami ruchu pojazdów, a stężeniami substancji pochodzących ze spalania paliw w silnikach samochodowych. Stężenia zarówno dwutlenku azotu, tlenku węgla, pyłu PM10, benzenu oraz innych węglowodorów aromatycznych wzrastają w wyniku zwiększonej emisji ww. substancji. Taka zwiększona emisja występuje w przypadkach braku płynności ruchu na drogach, gdy samochody hamują, zatrzymują się, ruszają. Takie cykle obserwowane są w przypadkach zatorów komunikacyjnych, które w chwili obecnej są przykrą codziennością. Najbardziej narażone na takie sytuacje są centralne dzielnice Warszawy, stąd też zaistniała konieczność uspokojenia i uregulowania ruchu, a także odciążenia centralnych dzielnic miasta. Celem budowy dróg ekspresowych S2, S7 oraz S8 jest umożliwienie mieszkańcom Warszawy sprawnego i szybkiego przemieszczania się z jednego krańca miasta na drugi z pominięciem ścisłego centrum. Żadna z tych dróg nie jest obwodnicą zgodnie z przytoczoną przez Pana definicją. Jednak w pewnym stopniu pozwala ominąć centrum miasta i w sposób płynny i szybki dostać się do planowanego celu. Droga do pracy, szkoły oraz powrót domu w chwili obecnej dla mieszkańca Warszawy stał się

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				udręką oraz niepotrzebną stratą czasu. Najważniejszym zadaniem projektantów dróg oraz planistów jest takie planowanie tras, aby maksymalnie skrócić czas dojazdów oraz wyeliminować tworzenie się zatorów komunikacyjnych. W Programie Ochrony Środowiska dla m.st. Warszawy w celu osiągnięcia standardów imisyjnych dla dwutlenku azotu oraz pyłu wskazano budowę obwodnicy Śródmiejskiej i Miejskiej, w celu wyeliminowania przekroczeń tych substancji w centralnych dzielnicach miasta, gdzie jakość powietrza jest niezadowalająca. Zwiększająca się liczba mieszkańców Warszawy oznacza również zwiększenie liczby samochodów i wymusza podjęcie działań zmierzających do stworzenia sprawnego systemu dróg na terenie miasta.
10.	Liliana Religa <i>pisemnie</i>	Rozwój komunikacji rowerowej – więcej stojaków na rowery	nie uwzględniono	Zadanie zostało ujęte w Programie – rozdział „jakość powietrza” oraz w harmonogramie rzeczowo-finansowym – zadania z zakresu 7.1.2. <i>Zarządzanie jakością powietrza</i> Ponadto, zagadnienia te ujęte zostały w Strategii Zrównoważonego Systemu Transportowego, która zakłada rozwój systemu ścieżek rowerowych z uwzględnieniem możliwości szybkiego, sprawnego i bezpiecznego przejazdu przez całe miasto. System tras rowerowych będzie pełnił zarówno funkcję transportową, jak i rekreacyjną. Zakłada się hierarchizację układu dróg rowerowych dostosowując do funkcji pełnionych w systemie transportowym. Drogi dla rowerów w obrębie pasa drogowego będą odizolowane od jezdni i wyznaczone tak, aby ograniczyć do minimum możliwości kolizji. Niektóre ulice będą przystosowane do wspólnego ruchu pieszych, rowerzystów i pojazdów samochodowych.
		Wprowadzenie rowerów miejskich – publicznie dostępnych w dzielnicach centrum	nie uwzględniono	

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				Obowiązywać tam będzie ograniczenie prędkości pojazdów silnikowych do 30 km/h. Większość inwestycji będą jednak stanowiły samodzielne drogi rowerowe. Dla sprawnego ruchu rowerowego konieczne jest stworzenie możliwości przewozu i bezpiecznego pozostawienia roweru. Parkingi dla rowerów będą zlokalizowane obok węzłów przesiadkowych, stacji, przystanków oraz ważnych obiektów (kulturalnych, sportowych). Konieczna będzie także współpraca władz Warszawy z samorządami gmin podwarszawskich oraz Mazowieckim Zakładem Przewozów Regionalnych dla określenia zasad przewozu roweru oraz tworzenia parkingów dla rowerów w pobliżu stacji i przystanków kolejowych, położonych na liniach dojazdowych do Warszawy. Ponadto, z zagadnienia związane z ruchem rowerowym przedstawiają m.in. opracowania: „Standardy projektowe i wykonawcze dla systemu rowerowego w m.st. Warszawie”, „Rower publiczny dla Warszawy”
11.	Mirosław Sobek, (Warszawskie Towarzystwo Cyklistów) <i>ustnie do protokołu</i>	Czy jest program spójnej polityki rowerowej? Ścieżki rowerowe w Warszawie nie mają celu, są wykonywane fragmentarycznie, punktowo, nie da się nigdzie dojechać	nie uwzględniono nie uwzględniono	Zagadnienia te ujęte zostały w Strategii Zrównoważonego Systemu Transportowego, która zakłada rozwój systemu ścieżek rowerowych z uwzględnieniem możliwości szybkiego, sprawnego i bezpiecznego przejazdu przez całe miasto. System tras rowerowych będzie pełnił zarówno funkcję transportową, jak i rekreacyjną. Zakłada się hierarchizację układu dróg rowerowych dostosowując do funkcji pełnionych w systemie transportowym. Drogi dla rowerów w obrębie pasa drogowego będą odizolowane od jezdni i wyznaczone tak, aby ograniczyć do minimum możliwości kolizji. Niektóre ulice będą przystosowane do wspólnego ruchu pieszych,

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				rowerzystów i pojazdów samochodowych. Obowiązywać tam będzie ograniczenie prędkości pojazdów silnikowych do 30 km/h. Większość inwestycji będą jednak stanowiły samodzielne drogi rowerowe. Dla sprawnego ruchu rowerowego konieczne jest stworzenie możliwości przewozu i bezpiecznego pozostawienia roweru. Parkingi dla rowerów będą zlokalizowane obok węzłów przesiadkowych, stacji, przystanków oraz ważnych obiektów (kulturalnych, sportowych). Konieczna będzie także współpraca władz Warszawy z samorządami gmin podwarszawskich oraz Mazowieckim Zakładem Przewozów Regionalnych dla określenia zasad przewozu roweru oraz tworzenia parkingów dla rowerów w pobliżu stacji i przystanków kolejowych, położonych na liniach dojazdowych do Warszawy. Ponadto, zagadnienia związane z ruchem rowerowym przedstawione są m.in. w opracowaniach: „Standardy projektowe i wykonawcze dla systemu rowerowego w m.st. Warszawie”, „Rower publiczny dla Warszawy” Budowa tras rowerowych została ujęta w zadaniu 7.2.1.4. Programu (harmonogram rzeczowo-finansowy)
12.	Mokotowskie Towarzystwo Zachowania Klina Napowietrzającego <i>pisemnie</i>	Działania urzędników stołecznych są w wielu przypadkach niezgodne z interesem społecznym: dotyczy to zabudowywania atrakcyjnych ekonomicznie i krajobrazowo terenów „zielonych płuc miasta” biurami oraz ściśniętymi osiedlami mieszkaniowymi pozbawionymi zieleni.	nie uwzględniono	Nie dotyczy treści Programu ochrony środowiska Kliny napowietrzające są uwzględnione w Programie, w harmonogramie rzeczowo-finansowym: zadanie 7.1.1.1 Ochrona klinów napowietrzających harmonogramu oraz w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako część Systemu Przyrodniczego Warszawy

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Poparcie dla Programu, szczególnie w punkcie „zakaz zabudowy klinów napowietrzających”		
13.	Olga Jeżyna - Krawczyk <i>elektronicznie</i>	Wniosek o zamknięcie dla ruchu samochodowego drogi Chłopickiego na odcinku od numeru 53 do skrzyżowania z ulicą Dudziarską; przed przejazdem kolejowym stoi znak, że droga jest zamknięta – kierowcy nie respektują zakazu; kładka dla pieszych nad przejazdem nie ma podjazdu dla wózków	nie uwzględniono	Uwaga zbyt szczegółowa – Program nie zajmuje się organizacją ruchu drogowego w Warszawie
14.	p. Zbigniew Karaczun (Polski Klub Ekologiczny - Okręg Mazowiecki) <i>ustnie do protokołu</i>	Istnieje porozumieniem burmistrzów miast, zgodnie z którym miasta są zobowiązane do obniżenia emisji gazów cieplarnianych o 20%; jest program dla Warszawy (Program redukcji emisji gazów cieplarnianych), brak o tym wzmianki w Programie	uwzględniono	Uzupełniono zapisy Programu w rozdziale 6.2.1: Jakość powietrza – stan wyjściowy
15.	Paweł Domański <i>elektronicznie</i>	Zmienić tabor autobusów miejskich zasilanych ON na CNG	uwzględniono	Zmieniono zapisy programu: Zadanie 7.2.1.6. <i>modernizacja taboru transportu zbiorowego, stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych ograniczających emisję spalin</i> zadanie 7.2.1.7. <i>stosowanie w pojazdach komunikacji zbiorowej paliw i technologii niskoemisyjnych</i>
16.	Tomasz Małkiewicz (Prezes Stowarzyszenia Zielone Paliwo) <i>pisemnie</i>	Stosowanie paliw o mniejszej zawartości popiołu to mało – jest w nich jeszcze siarka i rtęć	uwzględniono częściowo	W kierunkach działań zapisano (rozdział 6.2.1 Ochrona powietrza – program działań): <i>Stosowanie paliw niskoemisyjnych dobrej jakości o małej zawartości popiołów</i> (w Warszawie występują duże problemy z dotrzymaniem standardów imisyjnych dla pyłu PM10, stąd zawartość popiołów w paliwach musi być ściśle kontrolowana)
		Stosowanie technik... str 193 – powinno być technologii	uwzględniono	Według propozycji zapisu
		Zapis „systematyczna wymiana taboru samochodowego w komunikacji publicznej spełniającego wymagania norm EURO” jest sformułowaniem błędnym i nieprecyzyjnym, wręcz pozwalającym na sprowadzanie starych autobusów spełniających EURO 0. Zapis, który nie nakazuje stosowania najwyższych możliwych norm	uwzględniono częściowo	Zmieniono zapis w akapicie: Kierunki działań długookresowych i krótkookresowych: <i>systematyczna wymiana taboru samochodowego w komunikacji publicznej spełniającego wymagania norm EURO z wyraźnym dążeniem do spełniania norm EURO VI</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		emisji EURO VI lub EEV w obecnym stanie środowiska jest szkodliwy społecznie		
17.	Tomasz Małkiewicz (Prezes Stowarzyszenia Zielone Paliwo) <i>ustnie do protokołu</i>	Chciałbym się odnieść do kwestii emisji powierzchniowej z indywidualnego budownictwa. Strona 193, pkt 4 „zakres ograniczenia emisji powierzchniowej, rozbudowa centralnych systemów grzewczych, zmiana paliwa oraz sposobu ogrzewania indywidualnych budynków”. Czy miasto wypracowało metody współpracy (np. przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego) ze spółką miejską stołeczne przedsiębiorstwo energetyki cieplnej, by wypracować mechanizmy sprzyjające takim przemianom, żeby te zapisy nie były czczym marzeniem? Wskazówka: jest miasto w Polsce, również należące do komitetu C40, które takie procedury wdrożyło i może podzielić się doświadczeniami. Mam obawę czy jeśli spółka miejska zostanie sprzedana koncernowi to czy interes publiczny w tym zakresie będzie realizowany.	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści Programu. Program jest polityką ekologiczną m.st. Warszawy, dlatego jest skierowany do wszystkich podmiotów działających na terenie Warszawy
		Zagadnienia przeniesione wprost z poprzedniego programu (np. cele działań z zakresu ochrony powietrza)	nie uwzględniono	W Warszawie największy wpływ na jakość powietrza ma emisja pochodząca od komunikacji, należy kontynuować rozpoczęte działania. Są to jednak inwestycje długotrwałe i kosztowne. Prowadzony przez WIOŚ monitoring powietrza wskazuje na spadek wielkości stężeń substancji w powietrzu. Program w zakresie ochrony powietrza opiera się również na Programie Ochrony Powietrza, który w Warszawie ma zostać wdrożony do 2015 r.
		W treści Programu nie znalazło się zagadnienie jakości powietrza w metrze: bardzo duże zapylenie, brudne torowiska	nie uwzględniono	Uwaga nie związana z zakresem Programu jakość powietrza w metrze nie jest związana ze stanem środowiska, należy zwrócić się do Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która bada stan jakości powietrza w pomieszczeniach zamkniętych

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		W treści Programu nie znalazło się zagadnienie zanieczyszczenia powietrza spowodowane przewozem odpadów w otwartych kontenerach – unos pyłu i pleśni do powietrza	nie uwzględniono	Zagadnienie unosu pyłu przy ocenie stanu jakości powietrza jest uwzględniane (modelowanie imisji zanieczyszczeń). Zgodnie z przepisami monitorowane są następujące substancje: SO ₂ , NO _x , pył PM ₁₀ , PM _{2.5} , benzen, ozon, arsen, kadm, ołów, nikiel, benzo/a/piren w pyłe PM ₁₀ . Pleśnie w powietrzu nie są monitorowane
18.	Wiesław Kłosiński <i>elektronicznie</i>	Ograniczyć wjazd samochodów do Śródmieścia	nie uwzględniono	Zagadnienia te zostały już uwzględnione w Programie: rozdział 8.1.1., odnośnik 7
		wyznaczyć ulice jednokierunkowe dla poprawy płynności ruchu	nie uwzględniono	Uwaga zbyt szczegółowa – Program nie zajmuje się organizacją ruchu drogowego w Warszawie
		Bezmyślnie dopuszczono do gęstej zabudowy rejonu ulicy Włodarzewskiej bez przygotowania infrastruktury, samochody nie mają jak wyjechać z osiedli, kierowcy wykorzystują wyjazd z parkingu spółdzielni mieszkaniowej jako ulicę; po wyjeździe w ulicę Korotyńskiego tworzą się korki	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
19.	Wojciech Sobotka <i>elektronicznie</i>	Bezpłatny wjazd samochodem do strefy zakazu ruchu w centrum powinni mieć mieszkańcy strefy, taksówki oraz właściciele aut z napędem hybrydowym	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
		Każdy mieszkaniec osiedla przy Wieluńskiej powinien mieć możliwość wykupienia miejsca parkingowego na stałe i zamykania go pachołkiem	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
		Niewykorzystane place betonowe zagospodarować na parkingi, np. osiedle Skierniewicka i wiele innych miejsc w Warszawie	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
		Wiaty przystanków tramwajowych znajdujące się w złym stanie należy naprawić i ustawić w mniej reprezentacyjnych miejscach	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
		Wszystkie tramwaje powinny mieć monitoring	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
		Modernizować stare wagony tramwajowe	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
		Na terenie zaniedbanego Stadionu Sarmata na Woli powinno powstać centrum handlowe a pod nim stacja drugiej linii metra	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Krytyka planów prowadzenia drugiej linii metra pod ulicą Płocką wraz z wyznaczeniem trasy na tym odcinku	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
		Upamiętnić ofiary katastrofy tramwajowej z września 1987 roku na skrzyżowaniu Wolskiej i Młynarskiej	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści ani zakresu Programu
ROZDZIAŁ 6.4: ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH				
1.	Bartłomiej Kozek (Partia Zieloni 2004) <i>ustnie do protokołu</i>	Jak miasto wpływa na zmianę struktury sieci przesyłowej na podziemne?	nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy treści Programu
ROZDZIAŁ 7: ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW I ENERGII				
	brak uwag			
ROZDZIAŁ 8: KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH				
1.	Bartłomiej Kozek (Partia Zieloni 2004) <i>elektronicznie</i>	Rozmijamy się więc na przykład z przekonaniem dotyczącym tego, że stały wzrost poboru energii w naszym mieście o 3% rocznie jest konieczny. Przykład Danii, która latami rozwijała się gospodarczo bez większej energochłonności pokazuje, że działania skierowane w stronę oszczędzania energii, większej efektywności jej wykorzystania i rozwoju odnawialnych źródeł energii zdają egzamin. (...) Miasto, będące właścicielem sporej ilości lokali i olbrzymim klientem usług, m.in. biurowych, powinno stać się wzorcem do naśladowania przez firmy oraz konsumentki i konsumentów. Energooszczędne oświetlenie, szczelne okna, termoizolacja czy też panele słoneczne na dachach mogą znacząco zmniejszyć zapotrzebowanie na energię i tym samym obniżyć rachunki za prąd. To szczególnie ważne w wypadku lokali komunalnych, nierzadko w fatalnym stanie, które dotknęła niedawna podwyżka czynszów.	uwzględniono	Poruszane aspekty zostały uwzględnione m.in. w rozdziale 7 i 8 Programu
		Domagamy się zagwarantowania prawnego, że pieniądze z tej podwyżki (czynszu) przeznaczone będą na poprawę jakości życia w tych budynkach. Uznajemy za niedopuszczalne i sprzeczne z interesem społecznym przeznaczanie dodatkowych funduszy z tytułu czynszu	nie uwzględniono	Uwaga spoza zakresu merytorycznego Programu

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		komunalnych na łatanie lokalnych budżetów, jak to zaplanowały niektóre dzielnice		
		W warunkach ciągłych migracji do Warszawy zahamowanie wzrostu poboru energii nie będzie łatwym zadaniem, jednak działania w tej dziedzinie powinny zostać podjęte przez miasto z powodu ich korzystnego wpływu na jakość życia, poprawę konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej miasta, a także zmniejszenie presji na środowisko. W procesie tym uczestniczyć także muszą przedsiębiorstwa, w tym duże obiekty przemysłowe. Warszawa powinna ubiegać się o pieniądze na tego typu inwestycje w ramach funduszy unijnych, a także zwiększać poziom wiedzy przedsiębiorców na temat odpowiedzialnego biznesu i kosztów związanych z prowadzeniem niekorzystnej dla środowiska działalności, w tym wykorzystywania przestarzałych technologii przemysłowych. W takiej sytuacji niezbędne staje się przyjęcie przez miasto „Stołecznej polityki klimatycznej”, integrującej w większy niż do tej pory sposób kwestie m.in. ochrony środowiska, energetyki czy polityki odpadowej. Zieloni 2004 główne założenia takiego projektu przygotowali w grudniu 2008 roku	częściowo uwzględniono	Poruszane aspekty zostały uwzględnione m.in. w rozdziale 7 i 8 Programu
2.	cng.auto.pl <i>pisemnie</i>	Wprowadzenie środków fiskalnych wraz z systemem bonifikat dla użytkowników pojazdów ekologicznych (w tym CNG)	nie uwzględniono	Działanie to nie leży w kompetencjach m.st. Warszawy i nie wchodzi w zakres dokumentu strategicznego, jakim jest Program ochrony środowiska
		Wprowadzenie zapisu o zakresie oddziaływania na środowisko, obecnie i perspektywicznie obowiązujących w ustawodawstwie Wspólnot Europejskich, wdrażających innowacyjne rozwiązania oparte na paliwach gazowych oraz innych poza naftowych	uwzględniono	Wprowadzono zapis o zakresie oddziaływania na środowisko, obecnie i perspektywicznie obowiązujących w ustawodawstwie Wspólnot Europejskich, wdrażających innowacyjne rozwiązania oparte na paliwach gazowych oraz innych poza naftowych

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
ROZDZIAŁ 9: EDUKACJA EKOLOGICZNA				
1.	dr Anna Kalinowska (Uniwersyteckie Centrum Badan nad Środowiskiem Przyrodniczym) <i>ustnie do protokołu</i>	Brak ewaluacji działań na rzecz edukacji, powinien być prowadzony monitoring tych działań	uwzględniono	uzupełniono Program o działania związane z ewaluacją edukacji ekologicznej
		Popierać działania promocyjno-atrakcyjne, za mało edukacji powszechnej – pozyskiwania „celebrytów” w propagowaniu działań na rzecz ekologii	uwzględniono	Dodano zapis w rozdziale 9 Edukacja ekologiczna w brzmieniu: <i>Drugą grupą osób które powinny zostać objęte akcją edukacyjną w pierwszej kolejności są osoby, które z racji wykonywanego zawodu mają częsty kontakt z szerszą grupą mieszkańców. Do grupy tych osób należy zaliczyć między innymi nauczycieli, pracowników firm i służb komunalnych. Prowadzenie wśród tej grupy osób edukacji powinno koncentrować się na zorganizowaniu im głównie cyklu spotkań i szkoleń, a także zapewnienia dostępu do jak najszerszych zasobów materiałów literatury fachowej (czasopisma, periodyki, książki, wydawnictwa multimedialne). Uzupełnieniem mogłyby być także wyjazdy terenowe.</i> <i>Kolejną grupą są tzw. celebryci, osoby znane i posiadające autorytet wśród społeczeństwa. Istotne jest, aby osoby, szczególnie z tej grupy, jako grupy dużego zaufania społecznego, w sposób rzetelny przedstawiały wszystkie aspekty planowanych do wprowadzenia inwestycji czy zmian w zakresie zagadnień ochrony środowiska. Muszą być przygotowani do spotkania z ludźmi o różnym poziomie świadomości ekologicznej i umieć odpowiednio dostosować formę przekazywanych informacji.</i> <i>Edukacja ekologiczna dorosłych powinna być połączona również z rozrywką społeczności lokalnych, w czasie której mogą być również propagowane treści ekologiczne. Imprezy takie jak festyny, wystawy, konkursy, wycieczki, koncerty itp. zazwyczaj przeznaczone są dla całych rodzin.</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		Edukacja powinna być też skierowana do przedsiębiorców i inwestorów	nie uwzględniono	w Programie funkcjonuje zapis w brzmieniu: <i>Dla pozostałych mieszkańców prowadzona będzie ciągła akcja edukacyjno – informacyjna.</i> [rozdział 9 Edukacja ekologiczna] Nie przewidziano, jako osobnej grupy odbiorców, przedsiębiorców i inwestorów
		Należy dokonać inwentaryzacji kadr, możliwości, instytucji, materiałów (czyli zaplecza edukacji ekologicznej)	uwzględniono	Uzupełniono Program o inwentaryzacje kadr, możliwości, instytucji i materiałów z zakresu edukacji ekologicznej
2.	dr Przemysław Chylarecki, dr Anna Dubiec, dr Tomasz Mazgajski, mgr Michał Żmihorski, (Pracownia Badań Ornitologicznych Muzeum i Instytutu Zoologii PAN) <i>elektronicznie</i>	W punkcie 9. „Edukacja ekologiczna” Program pomija całkowicie ochronę fauny. Bloki tematyczne prezentowane na str. 237 nie zawierają treści związanych z fauną, ani jej ochroną (szczególnie kręgowców - płazów, gadów czy ptaków).	nie uwzględniono	Program edukacyjny został w Programie potraktowany ramowo; jest wiele innych aktów, które określają szczegółowo jak prowadzona jest edukacja w mieście; współpracuje się w tym zakresie z organizacjami ekologicznymi
3.	dr Witold Lenart (UW, Wydział Geografii i studiów regionalnych) <i>ustnie do protokołu</i>	Edukacja ekologiczna jest zmarginalizowana	nie uwzględniono	Uwaga zbyt ogólna
	Irena Kołodziej (Partia Zieloni 2004) <i>ustnie do protokołu</i>	Powinna zostać przeprowadzona szybko zmasowania akcja ukierunkowana na zmianę świadomości mieszkańców, z wykorzystaniem telewizji; program powinien być przyswajalny i prosty, w godzinach największej oglądalności	nie uwzględniono	Takie zadania przewidziane są w projekcie „Warszawa Stolicą czystości”, opisanym na str. 246 Programu (rozdział 9 Edukacja ekologiczna)
4.		W edukacji nie powinno opierać się tylko na młodzieży i organizacjach pozarządowych	nie uwzględniono	Edukacja mieszkańców jest prowadzona przez miasto z dużym zaangażowaniem; rozpoczyna się nowy program finansowany przez fundusze norweskie. Młodzież jako grupa docelowa została wskazana przez ekspertów z zakresu psychologii społecznej, młodzi ludzie wpływają na zachowania wszystkich domowników.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				Ponadto, jako pierwszy z celów z zakresu edukacji ekologicznej Program przewiduje „Kontynuację i rozszerzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony środowiska w przedszkolach, szkolnictwie wszystkich szczebli oraz dla ogółu mieszkańców m.st. Warszawy. Działania prowadzone w ramach edukacji opisano w rozdziale 9 Programu
	Iwona Szadkowska <i>ustnie do protokołu</i>	Mieszkańcy nie wiedzą, kto odpowiada za zapewnienie warunków do selektywnej zbiórki odpadów	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzą w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
	Irena Kołodziej (Partia Zieloni 2004) <i>ustnie do protokołu</i>	Fakt, że niektórzy teraz dowiedzieli się o systemie władania śmieciami w Warszawie, świadczy o pewnym braku w edukacji. Na to również należy położyć nacisk	nie uwzględniono	Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami nie wchodzą w zakres Programu ochrony środowiska, a Planu gospodarki odpadami.
5.	Mirosław Sobek, (Warszawskie Towarzystwo Cyklistów) <i>ustnie do protokołu</i>	Zastrzeżenie do programu edukacyjnego: Czy Program przewiduje systemy wykonawcze: rozpisywanie konkursów, zlecenie innym Biurom?	nie uwzględniono	Program edukacyjny został w programie potraktowany ramowo; jest wiele innych aktów, które określają szczegółowo jak prowadzona jest edukacja w mieście; współpracuje się w tym zakresie z organizacjami ekologicznymi – są na to środki (odpowiedź udzielona w trakcie spotkania)
ROZDZIAŁ 10: ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU				
	brak uwag			
ROZDZIAŁY 11 i 12: ZARZĄDZANIE OCHRONĄ ŚRODOWISKA I PROGRAMEM, SPOSÓB KONTROLI ORAZ DOKUMENTOWANIA REALIZACJI PROGRAMU				
	brak uwag			
ROZDZIAŁ 13: HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY REALIZACJI PROGRAMU NA LATA 2009-2012				
1.	Vattenfall Heat Poland <i>elektronicznie</i>	Wnioskujemy o uzupełnienie tabeli w pkt. 7.2.3.3. w polu jednostka realizująca: Vattenfall Heat Poland oraz w polu data: 2010-2016; w pkt. 7.2.3.4. w polu data: 2010-2016	uwzględniono	Zmieniono zapisy Programu
2.	Piotr Bielarczyk, (Warszawa Ursus, os. Gołębki) <i>pisemnie/ elektronicznie</i>	Wniosek o zwiększenie kwoty wskazanej w pkt 4.2.1.2. harmonogramu, propozycja zwiększenia kwoty do co najmniej 2.500.000 zł.; Wniosek o doprecyzowanie opisu zadania wskazanego	nie uwzględniono	Zadanie: „Regeneracja terenów przemysłowych wzdłuż ulicy Gierdziejewskiego z przeznaczeniem na zieleń parkową i ciągi pieszo – rowerowe” zaplanowane zostało w Wieloletnim Programie

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
		w pkt 4.2.1.2. harmonogramu poprzez zaznaczenie, że dotyczy w tych samych proporcjach całego przebiegu ul. Gierdziejewskiego; wniosek o wcześniejsze przeznaczenie środków wskazanych w punkcie 4.2.1.2. harmonogramu, tj. w roku 2011 lub 2012		Inwestycyjnym do realizacji w roku 2013. Należy wyjaśnić, że harmonogram został opracowany oparciu o realne kwoty przypisane do zadań, wstępnie zaplanowane w budżecie m.st. Warszawy; bezpodstawne byłoby zwiększanie kwoty bez poparcia o konkretny kosztorys.
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA”				
UWAGI I WNIOSKI OGÓLNE				
1.	dr Przemysław Chylarecki, dr Anna Dubiec, dr Tomasz Mazgajski, mgr Michał Żmihorski, (Pracownia Badań Ornitologicznych Muzeum i Instytutu Zoologii PAN) <i>elektronicznie</i>	Działania takie jak rewitalizacje, projektowanie i urządzenie parków itd. oznaczone są najczęściej jako pozytywne, ale z praktyki wiemy, że przeprowadzone prace mogą prowadzić do silnych przekształceń środowiska, co w konsekwencji wpływa negatywnie na zwierzęta (np. zanik stanowisk rozrodczych płazów, czy lęgówisk ptaków po przeprowadzeniu „rewitalizacji” stawów czy oczek wodnych). Także projektowanie i urządzenie parków, jak najbardziej potrzebne, powinny brać pod uwagę nie tylko funkcje rekreacyjne dla mieszkańców (jak można to odczytać obecnie w Programie), ale także wpisanie takich terenów w system korytarzy ekologicznych miasta. Dlatego wszelkie działania związane z projektowaniem czy rewitalizacją parków, szczególnie ze starszym drzewostanem muszą uwzględniać obecny stan tych obszarów. Niedopuszczalne są wycinki drzew i zastępowanie ich nowymi nasadzeniami na większym obszarze, gdyż teren przestaje funkcjonować jako korytarz ekologiczny. Wszelkie prace związane z przekształcaniem terenów zielonych już na etapie planowania powinny uwzględniać zarówno potrzeby mieszkańców jak i funkcje terenu w systemie przyrodniczym miasta.	uwzględniono	Uzupełniono Prognozę o następujący zapis: <i>„Projektowanie i urządzenie parków, jak najbardziej potrzebne, powinny brać pod uwagę nie tylko funkcje rekreacyjne dla mieszkańców (jak można to odczytać obecnie w Programie), ale także wpisanie takich terenów w system korytarzy ekologicznych miasta. Dlatego wszelkie działania związane z projektowaniem czy rewitalizacją parków, szczególnie ze starszym drzewostanem muszą uwzględniać obecny stan tych obszarów. Niedopuszczalne są wycinki drzew i zastępowanie ich nowymi nasadzeniami na większym obszarze, gdyż teren przestaje funkcjonować jako korytarz ekologiczny. Wszelkie prace związane z przekształcaniem terenów zielonych już na etapie planowania powinny uwzględniać zarówno potrzeby mieszkańców jak i funkcje terenu w systemie przyrodniczym miasta.”</i>

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
2.	dr Witold Lenart (UW, Wydział Geografii i studiów regionalnych) <i>ustnie do protokołu</i>	Prognozę powinien robić ktoś inny niż zespół autorski Programu ponieważ powinna być trochę krytyczna w stosunku do Programu, powinna sugerować przyspieszenie inwestycji	nie uwzględniono	Nie istnieje przepis prawny wprowadzający taki wymóg
		Inwestycje wymienione w Programie powinny być w Prognozie opisane w sposób uwzględniający zagrożenia z ich strony dla środowiska i możliwość wyeliminowania tych zagrożeń; powinna być też wariantowość inwestycji	nie uwzględniono	Prognoza odpowiada poziomem szczegółowości programowi, a dokumencie tym nie wymieniano lokalizacji większości konkretnych inwestycji, co uniemożliwia wskazanie dokładniejszych zagrożeń z ich strony. Wykonano typologie podstawowych inwestycji pod kątem ich wpływu na środowisko
		Dokument ma wadę proceduralną: nie ma wariantów; w prognozie powinna być jakaś inna wizja, inne paradygmaty załatwienia sprawy	nie uwzględniono	Cele, kierunki działań i zadania zawarte w Programie mają charakter dość ogólny, z wyjątkiem zadań, które służą realizacji konkretnych obiektów lub miejsc ze wskazaną lokalizacją. Dokładne określanie alternatywnych rozwiązań dla planowanych kierunków działań i zadań oznaczałoby konieczność opracowania Prognozy na bardzo dużym poziomie szczegółowości, który adekwatny jest dla wymaganych przez prawo raportów oos dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Nie jest to zadanie niemożliwe do wykonania, jednak ze względu na różny stopień zaawansowania prac projektowych dla poszczególnych przedsięwzięć (niektóre projekty nie zostały jeszcze rozpoczęte, w niektórych przypadkach zapisane w programie zadania to kontynuacja podjętych wcześniej prac) oraz jakość, kompletność i dostępność informacji przyrodniczej z rejonów ewentualnych kolizji przyrodniczych. Uwzględniono fakt, że zaproponowane działania i zadania zmierzają właśnie do poprawy środowiska i zostały wybrane jako optymalne rozwiązania.

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				Jako warianty alternatywne danego przedsięwzięcia można rozważać: • warianty lokalizacji, • warianty konstrukcyjne, • warianty technologiczne, • warianty organizacyjne, • wariant niezrealizowania inwestycji - tzw. wariant „0”. Dla przedsięwzięć z określoną lokalizacją dokonano wcześniej analizy wariantowej, a wybrane miejsce zostało uznano jako optymalne m.in. ze względów środowiskowych. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe. Wariant taki został omówiony w oddzielnym rozdziale niniejszej Prognozy. Ponadto należy wskazać, że część projektów (zwłaszcza dotycząca infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gospodarki odpadami) służyć będzie wypełnieniu konkretnych zobowiązań wobec Unii Europejskiej lub zawartych w prawie krajowym. Inwestycje te uznano za bezalternatywne. W przypadku, gdy nie została wskazana konkretna lokalizacja, wskazane będzie na etapie projektu wykonanie analizy wielokryterialnej z uwzględnieniem aspektów ochrony środowiska. Reasumując, alternatywy poszczególnych zadań będą ewentualnie określone na etapie projektowania poszczególnych inwestycji. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie zastępuje procedury w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć i nie zwalnia przyszłych inwestorów z obowiązku

Lp.	Nazwa instytucji lub organizacji; imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek; forma zgłoszenia wniosku	Treść uwag i wniosków	Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków (uwzględniono / nie uwzględniono) w treści Programu ochrony środowiska	Sposób i zakres uwzględnienia wniosku/ przyczyna nieuwzględnienia
				uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.
3.	Krystyna Kowalska (Stowarzyszenie Światowid) <i>ustnie do protokołu</i>	Prognozę trzeba zrobić od nowa, bo jest powieleniem Programu	nie uwzględniono	Uwaga zbyt ogólna – nie wskazuje konkretnych wad tego dokumentu.
		W prognozie brak odniesienia do konfliktów społecznych, jakie na pewno będą po oddaniu S2, S8 i spalarni	nie uwzględniono	W Programie, a więc także w Prognozie, nie wymieniono poszczególnych inwestycji infrastrukturalnych. Z tego względu, nie odniesiono się również do konfliktów społecznych, jakie poszczególne inwestycje mogą wywołać
		Brak odniesienia w prognozie do inwestycji (S8, S2, węzły komunikacyjne) i ich wpływu na środowisko	nie uwzględniono	Prognoza odpowiada poziomem szczegółowości programowi, a dokumencie tym nie wymieniano lokalizacji większości konkretnych inwestycji, co uniemożliwia wskazanie dokładniejszych zagrożeń z ich strony. Wykonano typologię podstawowych inwestycji pod kątem ich wpływu na środowisko
4.	p. Zbigniew Karaczun (Polski Klub Ekologiczny - Okręg Mazowiecki) <i>ustnie do protokołu</i>	Program powinien być konsultowany razem z Prognozą	nie uwzględniono	Program jest konsultowany razem z Prognozą
		Prognoza nie spełnia wymogów ustawowych, których jest 23	nie uwzględniono	Uwaga zbyt ogólna – brak wymienienia punktów, których prognoza nie spełnia. Prognoza jest wykonana w oparciu o art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm) oraz uzgodnienia z RDOS i PWIS
		Proces konsultacji może być nieważny, bo Prognoza jest niezgodna z prawem (nie była konsultowana)	nie uwzględniono	Nie istnieje ryzyko unieważnienia konsultacji, ponieważ Prognoza jest wykonana w oparciu o art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm) oraz uzgodnienia wydane przez RDOS i PWIS. Prognoza jest konsultowana łącznie z Programem